

ink

internetkalauz

Győzhet-e

A PING-WIN?

28

COVERSTORY

42

**ROMAPAGE –
A ROMAPORTÁL**

**NŐK
BEHÁLÓZVA**

12

passwords 1
**MÉSE A SZEMÉLY-
AZONOSSÁGRÓL**

47

44

SHAKESPEARE 3.1

FRANCO ZEFFIRELLI

**ROMEO
& JULIET**

Alarmix földön

és égen!

Alarmix Online

www.alarmix.net

Tel.: (1) 450-3010

Fax.: (1) 465-0101

sales@alarmix.net

Az Alarmix OnLine elindította vezeték nélküli szolgáltatását. Napi 24 órá, egyéb költségektől mentes internet hozzáférés, nem számít a napszak, nincs semmi a "szavakon túl", csak gyors szélessávú folyamatos internetkapcsolat.

Önnek semmi mást nem kell tennie mint rendelkezni egy szabad PCI slot-tal gépében és megrendelni tőlünk a szolgáltatást. 64 kbit/s-tól 512kbit/s-ig az ügyfél igénye szerint.

Már havi 4000 Ft-ért* és mi csak olcsóbbak leszünk!

Természetesen azokra is gondolunk akik modemes eléréssel rendelkeznek:

- **korlátlan** elérés havi 999 Ft**
- 5 Mb mail tárhely
- 1 éves előfizetés esetén több díjcsomagunkhoz, domain-név regisztráció és fenntartás ajándékba.
- MINI csomagunk azoknak akik csak e-maillre használják a netet.
- Webhosting, .hu .com regisztrálás,

Minden amit egy ISP-nek tudnia kell

A részletekről érdeklődjön 24 órás ügyfélszolgálatunknál és a www.waveaccess.hu weboldalon.

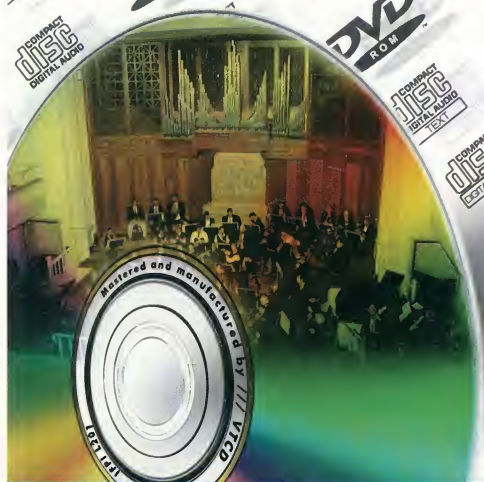
* 64kbit/s sávszélesség 2 éves szerződés esetén.

** Korlátozott számban

CD
MC
DVD
gyártás
biztos
alapon

[minőség]
[tapasztalat]
[megbízhatóság]

CD, MC, DVD gyártás

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-599 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Interware ADSL **0 Ft** belépési díjjal!

7-szeres letöltési sebesség,

testreszabott díjcsomagok,

telefondíj nélküli internetezés,

díjmentes kiegészítő szolgáltatások,

korlátlan idő a világhálón,

fix havidíj 9 900 FT-tól!

Interware ADSL magánszemélyeknek és vállalatoknak!

Egyedi Business ADSL ajánlatainkat az Önök igényei alapján alakítjuk!

Interware

További információ:

1132 Bp., Victor Hugo u. 18-22. • Ügyfélszolgálat: (06-40) 200-166
E-mail: sales@interware.hu • www.interware.hu

internet kalauz

VII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 2002. SZEPTEMBER

„Behálózva – Nők és a net” címmel jelent meg a MINők Kiskönyvtár első kötete a MINők (Magyar Internetező Nők Egyesülete) kiadásában. Ebben a témában Magyarországon könyv még nem íródott, s így a maga nemében kuriózumnak számít.

Nők behálózva 12. oldal

A Biblia kétségtelenül magán viseli az erősebb nem keze nyomát – honnan is eredne másként az a tévedés, hogy a férfiból lett a nő? A nők sokáig meghagyták a férfit ebben a hiszemben, mivel el kellett végezni azt a sok piszkos munkát, amit történelemnek nevezünk.

Hímnem, nőnem 16. oldal

Amikor életemben először hallottam a Linuxról, az nemcsak egy másik operációs rendszer, hanem egy másik szemléletmód is volt. A Linuxosok fekete képernyőn sorjázó fehér karakterekre bámultak, és adtak ki vuduvarázsszókat. Ám mára gyökeresen megváltozott a helyzet. A Linuxhoz többé nem feltétlenül szükséges rendszergazdai ismeretekkel rendelkezni. Azaz itt az idő, hogy az egyszerű halandó is a közelébe merészkedjen.

Linux-kaland (I.) 28. oldal

Az alábbiakban a chatről szerzett rövid, ám annál viharosabb élményeim és tapasztalataimat szeretném megosztani a szintén tapasztalt olvasókkal és chatelőkkel.

A chat mint pótlék 31. oldal

KEDVES OLVASÓINK

Végleg elmegy a hajó!
(Vértess János Andor) 8

HÍREINK

9

ASSZONYAINK

Nők behálózva
(Csapó Ida) 12

Nők lapjai Kanadában
(Csapó Ida) 15

NYAVALYÁINK

Hímnem, nőnem
(Szendi Gábor) 16

TIPPJEINK

Folytassa, CSS!
(Szendi Gábor) 22

Legyen saját portálad!
(Novák Áron) 26

CÍMLAPSZTORINK

Linux-kaland (I.)
(Kis Ervin Egon) 28

BESZÉLGETÉSEINK

A chat mint pótlék
(baga@vivamail.hu) 31

A MI MACINK

Magyar Címtár – 2002. 09. 13. 36

ÁLLÁSAINK

Volt job!
(Gréczi Emőke) 38

Már az elején le kell szögezni, hogy az állás-kereső és -kínáló oldalak bemutatásához éppen **elégleges választékból** szemezgethettünk. Ha bármelyik **portálszerű site** katalógusában ebbe az irányba indulunk, igencsak komoly kínlat tárul eléink, szépek, csúnyák, okosak és buták, mint minden **netes slágertémában**.

Volt job! 38. oldal

A Kurt Lewin Alapítvány 1997 óta működteti a **RomaPage**-et, a magyarországi cigányság honlapját. Napjainkban már több mint **6000** hír, zenedaráb, tudományos írás, szépirodalmi szövegrészlet lelhető fel a weboldalon. Mostantól **négy tehetséges roma egyetemista** fiatal gondozza a RomaPage-et.

RomaPage – a romaportál 42. oldal

Hamarosan új generációs játékok garmadája lepi el a piacot. Nem attól lesznek még sikeresebbek, hogy még brutálisabbak elődeiknél, hanem attól, hogy minden komponens megtalálható bennük, ami egy igazi **boszorkányfőzet**hez kell: szex, erőszak, rock and roll, rejtély... Olyan 3D-s szerepjátékok nyomják le a **Half Life**-ot és a **Quake**-et, amelyek sztorijai mind egy helyről származnak: **William Shakespeare** életművéből.

Shakespeare 3.1 44. oldal

Miért beszél mindenki a számítógépekről? Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része? Nem válnak-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben? Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznák minket? Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá? Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól? Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.

A világ urai? (6. rész) 47. oldal

SZOCHÁLÓINK

RomaPage – a romaportál 42
(Ligeti György rovata)

SZEXOLDALAINK

Shakespeare 3.1 44
(Heti Péter Pál /G3)

KÖNYVEINK

Interaktív könyv SMS-versekkel 46
(Szalay Dániel)

SZOLGÁINK

A világ urai? (6. rész) 47
(Láng Attila D.)

A szeptemberi CD tartalmából:

programjaink

»Netscape 7.0
»Windows XP SPI
»mIRC 6.03

játékaink

»Pickman-3D I.O
»Charlie
the Duck 2.3

kötetjaink

»Háttérképek
»Képernyővédők

világosításaink

»A Modem idők
Star Wars-
összeállítása

ink archív

**AZ IT KÉPVISELŐI, AZ INTERNETFELHASZNÁLÓK
ÉS -SZOLGÁLTATÓK SZAKMAI KONFERENCIÁJA
2002. OKTÓBER 15-16.
CLUB TIHANY SZÁLLODA ÉS KONFERENCIAKÖZPONT**

INTERNET HUNGARY 2002

Az informatika széles körű elterjedése kulcsfontosságú a magyar gazdaság számára ahhoz, hogy az Európai Unióban és a világ gazdaságában is versenyképes legyen. A konferencia azt vizsgálja, hogy melyek azok a tényezők az informatikában, a gazdaságban, a társadalomban, a politikában, a kultúrában, amelyek segítik vagy gátolják a felzárkózást.

**A TANÁCSKOZÁS – ELŐADÁSOK, FÓRUMOK, SZAKMAI BESZÉLGETÉSEK – TÉMAKÖREI:
INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM**

Az IT és a piac, az IT és hasznélvezői, az IT és a politika, az IT és megrendelői – Sikerek és kudarcok a hazai és a nemzetközi internetporondon – Honnan jön az új lendület a szektorba? – EU-kitekintés, az e-Europe-program – Oktatás a neten, a net oktatása – Mikor talál-kozik az informatikus nyelvazete a „civil” felhasználóval? Net és jog

TUDÁSLAPÚ GAZDASÁG

Az internet, mint média – Hova lett a remélt sok számjegyű növekedés? – Az internetes hirdetési piac helyzete (esettanulmányok) – Semmi sin-csen ingyen... (Fizetős tartalmak és szolgáltatások. Miért adunk pénzt és miért nem?) – Virtuális vagy valódi valóság? Reklámértékesítés és új üzleti megoldások – a „felület, a tartalom és a pénz viszonya”

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM PROJEKTEK: Kormányzati web – NAVA és/vagy NDA? – AZ INTERNET MINT MUNKAESZKÖZ:

Üzleti kommunikáció a neten – Milyen a jó vállalati portál? – Távmunka: mítosz és valóság –
FUTUROLÓGIA: MOBILINTERNET, A BROADBAND ÉS TÁRSAIK: Tíz év múlva... és jövőre?!

Főtámogató:

Fővédnök:
Kovács Kálmán
miniszter

ÉRDEKLŐDNI A KÖVETKEZŐ TELEFONSZÁMOKON ÉS CÍMEKEN LEHET:

Tel.: 391-5889, Fax: 391-5890, media@mediahungaria.hu
www.mediahungaria.hu

http://www.novell.com

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETHALÁZIS

Alapítva: 1996
ALAPÍTÓ FŐZSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor

KIADJA:
Prim Kft.
1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.
Telefon: (36-1)248-3230
E-mail: iklauz@prim.hu
URL: <http://prim.hu>
<http://www.prim.hu/iklauz/>
FELELŐS KIADÓ:
Szabó Hedy (hszabo@prim.hu)

FŐZSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor (jvertes@prim.hu)

CÍMLAPTERV:
Láng László (gr-blekk@online.no)
A CD SZERKESZTŐJE:
Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: 548 Ft
Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál,
e-mailben (ekiss@prim.hu), levelelben
vagy faxon, továbbá a prim.hu
weboldaltól kiindulva a megrendelőlap
kitöltésével; valamint a Magyar Posta
Rt. ÜLK ügyfélszolgálati irodáiban,
videken a postahivatalokban.

Hirdetéstírfűk: megtalálható
a prim.hu legelső soráról elindulva.
Hirdetéstírfűk: a Kiadónál.

Hirdetési vezető:
Henger Ágnes
06-20-9343-077; 06-30-9840-221
henger@prim.hu

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomda:
Veszprémi Nyomda Rt.
8200 Veszprém, Órház utca 38.
Tel.: 06-88-591-630

Terjesztő:
LAPKER Rt.
Magyar Posta Rt. ÜLK
Írásaink szerzői jogvédelemben tartásának.

A szerkesztőség tiszteltében tartja mások
szerzői jogait, és elsősorban vásárolt
cikkek, képek, írások, és ilyen esetben
nem mindig sikerül felderíteni a forrást.
Amennyiben valaki úgy érzi, hogy valamelyik
közölt anyag ereglettel az ő szellemi alkotása,
kérik, a hitelet érdemi igazolásokat juttassa
el a szerkesztőségbe, hogy ilyen esetben
utólag tisztázatosan a szerzői jogokat.

HU ISSN 1219-9001

SEPTEMBERI SZÁMUNK HIRDETŐI:

Ability	20
Alarmix	BII
Camnet	11
EQNet	46
Hewlett-Packard	BIV
Hungexpo	21
HunNet	21
Internet Hungary	7
InterWare	4
Nemzeti Tankönyvkiadó	9
PsiNet	BIV
Tantál	21
Trainex	11
VTCD	3

A Prim a Magyar Terjesztés-Előnéző
Szövetség tagja, az INK példányjait
a MATESZ auralja.

A magazin rendszeresen szemléli az
"OBSERVER"
Budapest Médiaügylet Kft.

Kedves Olvasó ink

Végleg elmegy a hajó?

Lapunk megjelenésével egy időben fut ki Vi-
segrád felé a Médiahajó és annak integráns
részeként az Internethajó 2002.

Enyedi Nagy Mihály a Médiahajót beharangozó
sajtótájékoztatón a politikai-közéleti kirándu-
lás 12 évét felidézve elmondta, hogy olykor síma
vízen, olykor hullámokon lehetett hajózni, és
a széljárás sem volt mindig egyforma. Őt követve
kellett e sorok írójának az Internethajó navigátoraként a hajó programját ismer-
tetni, s a jelenlegi helyzetéről nem jutott eszébe más, vízhez illő jelző, mint hogy
álló... Állóvíz.

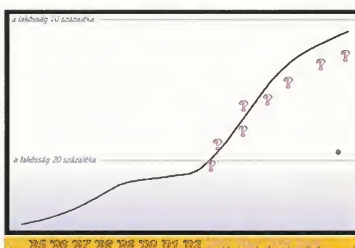
Cirka két éve (lányegében azóta, hogy először kaptam a középső Médiahajó az
Internethajó elnevezést) alig-alig lép előre ezen a fontos területen az ország, az
internetezőzők számának gyarapodása is lefékeződött, s általánossá vált a stagnálás.
Ezt lehet magyarázni a dot-com válsággal vagy az informatikai recesszióval, de
azért a már megécsacs furcsa, hogy az elmúlt években nemcsak a fejlettebb nyuga-
ti államok húztak el töl-
lünk, hanem néhányan
a volt szocialista orszá-
gok közül is...

Az internetes penetráció
növekedésének lendülete
minden országban csök-
kent, ami természetes is,
hiszen az exponenciális
görbék valahol a telí-
tettséget jelző egyenes
közéleben kell kismúlania.
Hogy a matematika nyel-
vén írjuk le a függvény:

a görbe egyre enyhébb meredekséggel tart aszimptotikusan ehhez az egyeneshez.
Csakhogy amíg más országokban az egyenes a lakosság 60-70%-ánál (a fejlettebb-
bek esetében mondjuk 50%-ánál) van, nálunk mintha valaki 20%-ra helyezte volna
a léte: a penetrációs görbének ezt a szintet sehogys akardózik átlépnie...

Az Internethajó szakmai konferenciája éppen ezért idén egyetlen kérdést tűzött
napirendjére: ki mit tesz az internet elterjedéséért, az internetezőzők számának
gyors növekedéséért? A miniszterektől, államtitkároktól, informatikai, távközlési és
szolgáltatócégek vezetőitől, a szabályozások, törvények megalkotóitól és betarta-
tótól erre várnak feleletet a hajó utasai, lényegében mi mindannyian, akik egy ha-
jóján, egy csónakban evezünk. Aki időben hozzájutott az **ink** mostani száma-
hoz, annak figyelmébe ajánljuk a www.mediajahajó.hu, illetve az internethajó.hu
oldalon fellelhető linkeket az online konferenciaközvetítéshez. Aki nem, annak az
említett címenek, a Prim Online-on és a következő **ink**-ben beszámolunk róla,
hogy ki miként érzi: új pályára állítható-e a görbe?

A válaszok nemcsak az információ vagy a tudás alapú társadalom megszületése,
hanem a gazdasági fellendülés érdekében is szükség van, hiszen ha elegendően
internetezőzőnek, beindulna az online marketing, az e-kereskedelem, a portálpépí-
tés, s új szelek hajtánák a gazdaság hajóját is. Ám ha a kérdésre nem találjuk meg
a feleletet, akkor végleg elmegy a hajó...

Vértes János Andor

Novell.

www.novell.com
<http://www.novell.com>

Link

híreink

 híre **ink**

A fanyalgó 007-es webügynök jelenté

A Nielsen/NetRatings internetes forgalomlemező cég jelentése szerint augusztusban a CBS.com websitét több millióan látogatták meg. A látogatók 60%-a vagy a „Big Brother 3”, vagy a „Túlélés Thaiföldön” show oldalára volt kíváncsi. Hasonló eredményeket tudhat magának a www.Channel4.com is, ahol a „Big Brother 2002” műsor hatására 40 millióról 163 millióra nőtt a letöltött oldalak száma egy hónap alatt.

A honlapokról megismerhetjük korunk hőseinek tucatletrajzát s magvas gondolatait az életről: „Az élet egy játék.” „Soha nem szerettem még úgy senkit, mint magamat.” „Legyek boldog, és elsősorban önmagamot szeressem.”

Hosszú utat tettünk meg a visszafejlődés útján, mire elérkeztünk az össznépi örület eme mélypontjához. A közönségesség dicsőítéséhez, az imititás totális szétzúzásához. Valójában eddig sem technikai, csupán ízlésbeli akadály volt

annak, hogy közös élménnyé tegyük, amit eddig titkos fantáziáinkban, esetleg erre szakosodott műintézményekben vagy az internet pornósité-jain éltünk ki. A nyilvános meglesés vágyát a jó ízlés korában kicsit mindig megkeserítette a meglesetek kiszolgáltatottságának és megaláztatottságának tudata. A színház, majd a film úgy szolgálta ki a voyeurvágyakat, hogy igyekezett „léleképítő” történeteket bemutatni, s végső mentésként mindig ott volt, hogy ez az élet csak „mintha” élet. Mára a dolyfös elitkultúra, amely még különbséget tett illendő és nem illendő között, szétmorzsolódott a fogyasztói társadalom tömegizlésének tépófogai közt. A tömeg kenyeret és cirksuzt követ, mert unja monoton életét (a média pedig megadja neki, hiszen ebből él). Elvesztett élményei és imititása helyett másokéra vágyik. Saját érzései helyett másokét szeretné átélni.

Újabb és újabb határokat lépünk át, újabb és újabb, korábban szent értékek kerülnek a lomtárba. A nyilvánosság mindent szentesít. Kíváncsian várjuk a magyar statisztikákat: vajon hányan gondoljuk még úgy, hogy „az élet nemcsak egy játék”?

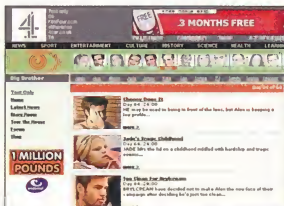
(Szendi)

A 007-es webügynök a JPEG-vírusról

A szírendő mentő nagy csikorgással fékez le a ház előtt, és szkafanderes emberek ugrálnak ki belőle. A JPEG eddig egy ártatlan elektronikus képfórmátum volt, leszámítva a gyermekpornóképeket. Most azonban a McAfee bejelentette: már nincs elvi akadálya annak, hogy a vírusos JPEG-fájlokba rejtőző fertőzőanyag meg gépeket, ha a fejlesztések teret adnak az ötlet megvalósíthatóságának. Sokan vitatják a bejelentés komolyságát, mondván, a McAfee csak fontoskodik. A vállalat azonban a Kasszandra-jóslattal a szoftverfejlesztő cégeket szeretné jó irányba befolyásolni. Mert, ugye, ha a Microsoft tudta volna, amit ma tud, az Outlook nem tudná azt, amit ma tud. Most még nem késő, Brian még meg sem született.

Már a JPEG is fertőzhető!

AZ ÓVODÁTÓL AZ EGYETEMIG

Tankönyvek, szakkönyvek,
ismeretterjesztő könyvek,
oktatási CR-ROM-ok,
nyelvoktatók.

www.nettankonyv.hu

Nemzeti Tankönyvkiadó

http://www.novell.com

híre **ink**

híreink

Az idő pénz

Ezért érdemes órát is inkább az interneten választani, s csak aztán felkeresni a megfelelő szaküzletet.

A Borkutime Kft. éppen lapzártnak idejére készítette el azt az oldalt, amelyből idővel egy ilyen központi „időkalauz” szeretnének kialakítani – talán ezért is nevezték el Timecenternek.

A www.timecenter.hu címen az ember hajlamos egy kicsit elidőzni, mert a felső képek mezőben muszáj figyelni, hogy az ízlésesen megrajzolt oldal óráján a körbeugráló másodpercmutatót követi-e a nagy- és a kis-mutató, de végül belenyugszunk, hogy azok megmaradnak az órásboltok kirakatában megszokott 10 óra 10 perces „alapállásban”. Az oldal új, ezért sok minden csak ígéret (talán mire olvasóink kézbe veszik a lapot, elké-

szül), ám például a Casio márkanév alatt már szinte az összes „almárka” minden típusát megtaláljuk. A legfrissebb újdonság a TOUGH SOLAR rendszerrel működő PROTEK PRT 50-es típus, amely digitális irányítóval, valamint magasság- és légnyomásmérő funkcióval rendelkezik. A Casio egyébként is a Data Bank kronométerek nagymestere. Aki nem telefonszámat vagy internetcímet akar tárolni, de otthon soha nem találja a tévé távirányítóját, annak szintén azt ajánljuk, hogy itt nézzon körül, miként annak is, akinek néha hangjegyzetek készítésére van szüksége.

Bár a Citizen inkább az elegáns, mutatós órákra koncentrált, azért itt is akad egy-két olyan darab, amely jóval túlmeleg az időmérésen: ez a gyár készítette el például a világ első olyan karóráját búvároknak, amely analóg mélységmérővel is fel volt szerelve. Akinek viszont ilyesmi nem kell, csak azt szeretné tudni, hogy hány az óra, azt ajánljuk, kattintsunk a Vectorra – mind a női, mind a fér-

fikollektióban talál szép formájú, elegáns karra valót...

Természetesen az árakról szintén fellelhető információ az oldalon, úgyhogy ez is befolyásolhatja a nézelődést: a helymeghatározás nyilván többre kerül, mint a síma időmérés... De azért ne feledjük el, amivel kezdtük: az idő (önmagában is) pénz!

Adókedvezmény

Az Országgyűlés előtt lévő gazdaságélénkítő csomag részeként azok a vállalkozók, akik a lakosság részére széles sávú kábeles internet-összeköttetést építenek ki, a beruházási költség 50 százalékát leírhatják majd adójukból – közölte Kovács Kálmán vasárnap Budapesten, a 100 napot értekelő városligeti kormányrendezvényen.

Prím Prémium

A Prímposta levelezőrendszer – amely ma már magyar, angol, német, román, szlovák, cseh, francia és lengyel (rövidesen pedig spanyol, esperanto, olasz és norvég) nyelven is használható, beleértve az említett nyelveken végzett helyesírás-ellenőrzést – eddigi ingyenességét megőrizve néhány rendkívül olcsó, ám mégiscsak fizetős szolgáltatást vezet be, egyelőre kísérleti jelleggel. Havonta egy villamosgyár árát 10 MB-tal megnövelhető a tártérület, vagy reklámmentesíthető a Prímposta felülete. A későbbiekben tervezik a vírus- és spamszűrést, valamint a Prémium szolgáltatás kiterjesztését azokra a levelezőrendszerekre, amelyek Prímposta-motorral működnek (Index, MNO, Est, Habostorta, Népszava stb.).

A budapestiek voksáért

Zajlik a választási küzdelem a weben is. Az elmúlt hónap új magyar site-jai közé tartozik a www.demszky.hu, a www.schmitt.hu és a www.gynemeth.hu.

Bérelt vonalon is free

A FreeStart 2002. szeptembertől ingyenes internet-hozzáférést kínál üzleti előfizetők részére medndszert bérelt vonalon. A FreeStart elsőként alkalmazza hazánkban a világ számos fejlett országában ismert modellt, amely szerint a távközlési vonal díja magában foglalja az internet-hozzáférést is.

MTK Hungária a neten

Megnyitotta hivatalos internetes honlapját az MTK Hungária labdarúgócsapata.

A www.mtkhungaria.hu címre kattintva interjúkat olvashatunk az együttes tagjaival és vezetőivel, áttanulmányozhatjuk a részletes statisztikákat, és informálódhatunk az eseményekről.

Az éjszaka képei

A Big Brother, a Való világ és a Farm együttvéve nem lehet olyan izgalmas, mint az a lehetőség, amelyet a Camnet Kft. kínál. Nem csupán nézni és irigykedni, hogy mások milyen jól buliznak, hanem ott lenni, részesévé, netán főszereplőjévé válni egy feledhetetlen éjszakának!

A www.camnet.hu oldalon olyan portál épül, ahol számos szórakozóhelyről, diszkókból, pubokból, klubokból és kaszinókból láthatunk-hallhatunk majd webkamerák segítségével élő közvetítést, s ha valamelyik hely csábításának nem tudunk ellenállni, hát odamehetünk, s be is kapcsolódhatunk. Ehhez persze a jó hangulat képei mellett sok-sok információ is rendelkezésünkre áll: milyen programok vannak vagy lesznek az adott helyen, milyen az étel- és italválaszték, barátságosak-e az árak, stb.

A site építői azt a cseppet sem kis feladatot tűzték maguk elé, hogy az éjszakai élet minden színét és ízét egy helyen elérhetővé tegyék, a legkülönbözőbb helyekről és szórakoztatási formákból adjanak nem csupán ízelítőt, de teljes étlapot. S ehhez hozzátartozik, hogy az állandó webkamerák mellett eseti közvetítést is vállalnak; ha valaki felhívja a figyelmüket egy ígéretes eseményre, a helyszínrre mennek, s hordozható kamerájukkal azt a bulit is filmezik, közvetítik. Megismételhetetlen pillanatok, felejthetetlen emlékek kerülnek így fel a site-ra, amelyeket azután utólag is megnézhetünk, mutogathatunk, ajánlhatunk. Igen, mutogathatunk, mert a webkamerák képeit a tverek szerint MMS-szolgáltatás keretében elküldik mobiltelefonunkra, s így illusztrálhatjuk is a beszámolót az évszázad koncertjéről, partijáról.

Egy rövid ismertető keretében nehéz latolgatni a lehetőségeket, hogy mi mindenre lesz még jó egy ilyen site. Képzeliük csak el a következő jeleneteket: „Anyóúú, kérlek, engedj el abba a pubba, hidd el, tök rendes hely, cseppet sem veszélyes, csak ülünk és beszélgetünk, egy csomó rendes srác, egyáltalán nem elvont fejek... Nézd csak meg a camnet.hu-n, majd integetek...” „Ugyan, drágám, az az étterem egyáltalán nem kupleráj, szolid üzleti hely, semmi sztriptíz, halk háttérzene, tárgyalás a külföldi partnerrel – nem nő, kopasz ötvenes pasi, láthatod a camnet.hu-n...”

„Fantasztikus zene volt, mindenki táncolt, és a Jenő, az a szuperzení, csak velem, egész este le nem vette rólam a szemét. Ha nem hiszed, gyere, megmutatom a camnet.hu-n...” S ha nincs kivel megbeszélni, nincs kit rábeszélni vagy lebeszélni, akkor ott van az oldalon a fórum, ahol elmond-

hatjuk, s dicsekedhetünk vagy panaszkodhatunk is. Ki sem kell mozdulni a szobából, és máris beleszőpennyhetünk egy újabb baromi jó társaságba.

A tervek szerint telefonos és SMS-es játékok is színesítik majd a lehetőségeket, amelyek során különböző belépőket, vacsorameghívásokat, koktélok stb. sorsolnak ki. A fórumot hamarosan SMS-en keresztül is elérhetjük majd, ami akkor válik igazán érdekessé, ha a helyszíneken nemcsak webkamerák, hanem infoterminál is lesznek. Márpedig az oldal tulajdonosai ígérk, hogy lesznek, s akkor az egyik helyszínről a másikra is üzenhetnek egymásnak a bulizók, kikapcsolódni vágyók.

híre i|n|k

**MINŐSÉGÜGYI
RENDSZERÜNK**
önkéntesen tanúsítva
rendezései felügyelettel
ISO 9002 szerint

Jegyezze fel naptárába!

Szoftver & hardver a vezetés szolgálatában

címmel szakállítást és programbemutatót tartunk, ahol működés közben megtekintheti a vállalatok számára fejlesztett információtechnológiai megoldások szinte teljes hazai kínálatát.

Időt, pénzt, fáradságot takarít meg, ha ellátogat a kiállításra, és itt választja ki az Önnek szükséges programot.

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

Időpont: 2002. október 9-10.
9.30-tól 17.00 óráig
Helyszín: Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem
(Budapest IX., Fővárosi tér 8.)

Látogassa meg honlapunkat:

www.trainex.hu

**TRAINEX PÉNZÜGYI,
VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI
ÉS OKTATÁSI KFT.**

1134 Budapest, Váci út 39.
1553 Budapest, 134., Pf. 44.
Honlap: www.trainex.hu
E-mail: trainex@trainex.hu
Telefon: 320-4198
Fax: 320-9454

Nők behálózva

„Behálózva – Nők és a net” címmel jelent meg a MINők Kiskönyvtár első kötete a MINők (Magyar Internetező Nők Egyesülete) kiadásában. Ebben a témában Magyarországon könyv még nem íródott, s így a maga nemében kuriózumnak számít.

A MINők (www.minok.hu) tavaly májusban alakult – összeáll jegyezte be az egyesület a Fővárosi Bíróság –, s egyik első „akciójukként” tavaly ősszel két témában írtak ki pályázatot. Internetező nőket kértek meg arra, hogy írják le, hogyan hálózódtak be: hogyan lettek számítógép- és internethasználók, illetve mi a legemlékezetesebb internetes történetük. Már a pályázat meghirdetésekor gondoltak arra, hogy a pályaművekből majd könyvet készítenek, elsősorban azoknak

a nőknek, akik még nem használják az internetet, de kacérkodnak a hálóra való csatlakozás gondolatával. És a tervezett könyvet azoknak a nőknek is szánták, akik ugyan már rendelkeznek internet-hozzáféréssel,

de csak ritkán – havonta, kéthetente, hetente – használják, mert nem látják még az érényeit, az értékeit, nem érzékeltek még saját bőrükön az előnyeit. A könyv végül is **Kanada budapesti**

Bábel tornya

A könyv egyes fejezetei a pályázatokra épülnek. Annak idején 45 nő 48 pályázatot küldött be kis falvakból, nagyvárosokból és a fővárosból, de Erdélyből, a Vajdaságból, Japánból és az USA-ból is érkeztek írások. Ezekből húsz pályamű került be a „Behálózva – Nők és a net” című kötetbe. Az írásokat a szerkesztő egy-egy témakör köré csoportosította, például: internetes kapcsolatok, számítógép és az ember, munka, tanulás, család, internet-szerelmek, idősök a neten stb. Az alábbiakban néhány részletet emelünk ki a pályázatokból.

Dr. Ujj Katalin: „A net, noha a PC-hez, a személyi számítógéphez kötődik, nem egyezik azzal. A PC-ben rejlő lehetőség annyi, amennyit a család ural. A net mind az, amit a netező emberek összesen birtokolnak. Tudásban, ötletben, humorban, ízlésben.”

Eti: „Petyi, a számítógémem és az internet hálój egy önbizalomhiányban szenvedő fiatal nőtől magabiztos embert faragott.”

Dr. Mező Imréné (65 éves): „Bármit meg tudok keresni az interneten, sokkal gazdagabb lettem általa. Mindenkit csak bízhatni tudok, nem számít a birtok, a kor, bátran kezdje el! Én nagyon szeretem!”

Narancsbőr elleni küzdelem helyett...

nagykövetsége támogatásával készült el, a MINők szakembergárdájának munkájával. A könyv egyik olvasója azt mondta, hogy olvasás közben úgy érezte, mintha az interneten lenne. Mindezt arra a szerkesztési elvre értette, hogy bár a pályázatok adják a kötet gerincét, a már említett tematikus elrendezésben, de ahogy a linkek esetében a neten, itt a könyvben lehet ki-kicsinítani a pályázatokhoz kapcsolódó netes témákra, lehet tovább bővíteni az ismereteket. Mindezt

A MINők célja hosszú távon az, hogy sajátos eszközeikkel hozzájáruljanak az információs társadalom építéséhez, az internethasználat nagyfokú elterjedéséhez. Eközben segíteni kívánják a nők öntudatosodását, képességeik mind szélesebb körű kibontakoztatását is. Mindezt a nők saját megelégedettségén túl azért is, hogy a társadalom értékeit növelni tudják, valamint gazdagabbá tegyék a nethasználó nők ismereteivel, tudásával, tapasztalataival. „Hosszú távon bízunk a valódi esélyegyenlőség kialakulásában az internetes világban, az információtechnológiai és az infokommunikációs iparban, valamint az egész társadalomban egyaránt” – olvasható a Behálózva című könyvben. Közép- és rövid távon virtuálisan, valamint a való világban is olyan közösségeket szeretnének létrehozni, amelyek tagjai támogatják egymást, szolidaritás, s képesek egyenrangúságon alapuló partnerkapcsolatok kialakítására közös munkájuk, közös szabadidős tevékenységeik során. Tenni kívánnak a nők számítógép- és internethasználatának elmélyítéséért, és olyan tartalmakkal kívánnak

megjelenni az interneten, amelyek túlmutatnak a hagyományos női lapok tartalmán, és az előbb említett céljaikat szolgálják. „Jobban foglalkoztat bennünket adott esetben az, hogy hány nő jutott be a magyar parlamentbe, vált miniszterré, tölt be közjogi méltóságot, milyen a nők közéleti részvétele, vagy az, hogyan tudnának együttműködni a magyar női civil szervezetek. És inkább foglalkoztat bennünket az afgán feministák véleménye, az új informatikai minisztérium felállítása és majdani tényleges működése, mint a narancsbőr elleni küzdelem.”

A magyar civil nőszervezetek között a MINők sajátosságát az egyesület nevében szereplő „internetezős” szó adja, ugyanakkor az internetet valójában eszköznek tartják. Úgy vélik, a net helyes és hatékony használata információkkal és kapcsolatokkal gazdagíthat minden internautát. A MINők szerint a civil társadalom szerveződésének egyik kiváló színtere a világháló.

Tagjaik valamennyien rendszeres internethasználók, többségükben nők, de néhány férfi is megtalálható közöttük. Szeretnék, ha az általuk kialakított virtuális és való közösségekben egysülne lenne a világ női és férfiszemléletmódja, feminin és maszkulin oldala között, de ahol elsősorban mégis a nők mutathatják meg magukat, többek között szaktudásuk és életpaszlatuk alapján.

Nagy Kata: „Én úgy érzem, hogy az emberiség az internet által mégis felépítette Babel tornyát. Elérhetővé vált a világ minden pontja, legalábbis az információk szempontjából, mindenki számára.”

Sz. B. G.: „Közlebb került a világ... Mindemlétt több időt szentelhetek gyermekemnek, férjemnek, megpróbálom visszaadni mindazt, amit a régi korok asszonyai adtak családjuknak. Csak mindezt kemény, férfias munka mellett, éjjel-nappal bekapcsolt mobiltelefonnal és persze az internet segítségével.”

Potondi István: „Köszönöm nektek, drága gyermekeim, és a sorsnak, hogy lehetőséget kaptam megtanulni használni a PC-t. Azóta egy kicsit más a világ számomra. Lett egy ablakom, amely a világra nyílik.”

Athalie: „A munkából, ami miatt elkezdtem a számítógéppel foglalkozni, nem lett semmi, de a barátaim által megszerzett számítógépes ismeretek révén sikerült egy ithonról az interneten keresztül végezhető munkát szerezni. A sok kedves ember újra önbizalmat adott: elhittem, hogy érek még valamit, hogy nemcsak a lábam lógázására vagyok alkalmas.”

Behálózva

Nők és a net

MINők Kiskönyvtár 1.

zel az is cél volt, hogy megmutassák a világhálón még kevésbé otthonosan mozgóknak, mi mindenre használható az internet: milyen gazdag tartalom található rajta, s hogyan szövődhettek segítségével mély emberi kapcsolatok, alakulhatnak ki igazi barátságok. Az érdeklődő linkgyűjteményeket, hálózati-ismertetőket, netes alapfogalom-meghatározásokat, weblapajánlókat egyaránt találhat a kötetben. A legérdekesebb talán a Kitekintés rovat: olyan, internetről származó írásokat olvashatunk benne, amelyek a határaikon túl élő nők internethasználatához kapcsolódnak. A kötet másik érdekessége a témáját tekintve hazánkban egyedülálló tudományos kutatáson alapuló elemzés, amely a pályázatokot vette górcső alá, és a nők számítógéphez, illetve internethez való viszonyát, hozzáállását vizsgálta.

A kötet – stílszerűen – online is megrendelhető a www.minok.hu hálózsimen.

Uray Ágnes, egy autista kisfiú mamája: „...már a 12. évet töltöm itthon, meghosszabbított gyesen. Az internet és a számítógép révén egyszeriben nagy társaságom lett, és a világ vérkeringésében érezhettem magam... Én azt hiszem, az internet és ez a levelező-csoport mentette meg az életünket.”

Usagi: „Rájöttem, hogy az internet a modern világ nagy csodája... Ismeretlen helyek világába vezethet be minket a net, és egész életet át tartó barátságokat adhat. Bátran kijelenthetem: az álmaimat váltotta valóra.”

Ruby Vilmosné (71 éves): „Mit jelent nekem a számítógép és az internet? Korszakom ajándékát, időskorom örömet, csodát, ámulatot, a felfedezés élményét. Sajnálattal azok iránt, akik még nem részesei ezeknek, és üzenetet: jobb későn, mint soha.”

Türk Sára: „A számítógép új ismeretek megszerzésére készítet, és hozzásegített ahhoz, hogy ne ijedjek meg a merésznek tűnő kihívásoktól. Amit rajzolok vagy írok, felrakom az általam készített honlapra, ahol bármilyen formában tárolhatom, olyan lesz, amilyennek én elképzeltem magamban. A saját oldalam, a Webmenhely.hu az én birodalmam, minden egyes betűkatonára hallgat a szavamra.”

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacom.hu

Link

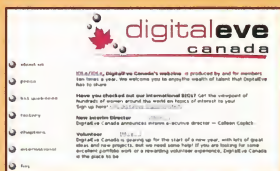
hobbija **ink**

Nők lapjai Kanadában

„Minek külön egyesület az internetező nőknek?” – ezt nem egyszer megkérdezik a MINők, a Magyar Internetező Nők Egyesületének tagjaitól, noha ilyen tömörülések máshol is léteznek a nagyvilágban. Kanadában például nem is egy.

Kanadai Nők Internet Szövetsége (www.herplace.org)

A Kanadai Nők Internet Szövetsége (Canadian Women's Internet Association) azért alakult, hogy hangot és helyet adjon minden nőnek a kibertérben. Szeretnék, ha minden nő otthon érezné magát az interneten. A site egyszerre szolgál adatbázisként és találkahelyként a kanadai nők számára. Több száz linket (Information Resource Centre), vendégkönyvet és levelezőlistákat találhat a honlapot meglátogató érdeklődő.

programok, cégek, szolgáltatások, tartalomszolgáltatók és más, a nők számára hasznos forrásszervezők biztosításával.

Women's Space (www.womenspace.ca)

A Women's Space honlapján négyféle projekt fut:

1. E-Quality Project: segíti az információ és kommunikációs technológiák beépülését a nők esélyegyenlőségi törekvéseibe, láthatóvá teszi a nők és a kanadai nőszervezetek munkáját az interneten.
2. Women'space Magazine: ezen a fórumon női aktivisták osztják meg egymással

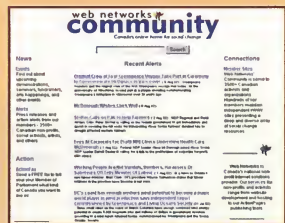

az internet használatának fortélyait és ehhez kapcsolódó történeteket, illetve tudományos elemzéseket is közlésznek.

3. Feminist Heritage Greeting Cards: elektronikus képeslapok küldhetők feminista események, ünnepek, ünneplések és megemlékezések alkalmával.
4. Canadian Women's Internet Directory: a kanadai nőszervezetek listája több témára lebontva, meglehetősen részletesen.

WomensWeb (www.community.web.net/ womensweb/about.html)

A WomensWeb a kanadai nőmozgalmat hívott segíteni azzal, hogy az internetet mint online kommunikációs fórumot biztosítja a nőszervezetek számára. A projekt

Digitális Éva (www.digitalevecanada.com)

A Digitális Éva elnevezésű globális nonprofit szervezet a nőket segíti az új médiumban és a digitális technológiákban. Jelenleg kilenc alszervezete van Kanadában Új-Skóciától Vancouverig. Fő célja, hogy fel- és elismertesse a nők médiatechnológiákban betöltött és betöltendő szerepét kortól és származástól függetlenül. Elsősorban hálózatokat hoz létre

et az APC (Association for Progressive Communications) Women's Networking Support Programja tartja fenn (www.apcwomen.org), amelynek feladata, hogy elősegítse a nők és a férfiak esélyegyenlőségét az információ és kommunikációs technológiák területén, a tervezés, illetve a megvalósítás szintjén egyaránt. Mindezt a kutatás, az oktatás, az információnyújtás, a tapasztalatcseré és a hálózatiépítés eszközeivel próbálja elérni.

Hímnem, nőnem

A Biblia kétségtelenül magán viseli az erősebb nem keze nyomát – honnan is eredne másként az a tévedés, hogy a férfiból lett a nő? A nők sokáig meghagyták a férfit ebben a hiszemben, mivel el kellett végezni azt a sok piszkos munkát, amit történelemnek nevezünk. Még Freud is azt tanította, hogy a kisfiúk elképzelése szerint kezdetben a kislányoknak szintén volt olyanjuk, csak rosszalkodtak, és elvették tőlük. De akkor jött a feminizmus, aminek az a lényege, hogy a nő is ember. Ám ez csak a kezdet volt, azóta a férfit nap mint nap porig alázza a tudomány. És akkor még jön ez a cikk is.

A kíváncsi kárpitos és a karosszerialakatosok

A tudomány néha meglepő megfigyelésekből indul ki. Egy kárpitos, aki már többször áthúzza két kardiológus rendelójének kanapéját, egy nap kíváncsian megkérdezte, miért van az, hogy a szövet mindig csak a szé-

lén kopik el, mintha valakik a váróban állandóan „tűkön ülnének”, s nem tudnának kényelmesen hátradőlvé várakozni. A két kardiológus kicsit tépelődött ezen, majd ebből indult el a **menedzser- vagy A-típusú** személyiség kutatása, amely feltárta a szívinfarktus-hajlam és a hajcsárstílus közti kapcsolatot. A karosszéria-

lakatosok viszont a férfiak és a nők térszerkezési különbségeire mutattak rá, amikor felismerték a szoros összefüggést a vezető neme és a kocsin keletkező horpadás között. E megfigyelések egybevágtak patkányokkal végzett kísérletekkel is: a hímek sokkal jobban „**érezték**” a teret, míg a nőstények sokkal jobban jegyezték meg a tájékozódási pontokat. E megfigyelések talaján bontakozott ki a két nem alapvető **gondolkodás- és észlelésbeli** különbségeinek kutatása.

Némi eltérés

A különbségek persze az eltérő agyfelépítésből fakadnak (1.). A női agyat sokáig egyszerűen zsugorított férfiagnak tekintették, és a nőkről nem sok jót tételtek fel. Ám fordult

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!

Intel® Pentium®4 processzorral!

<http://www.albacomp.hu>

Link

a kocka, amikor valaki fogott végre egy zseb kalkulátort, és kiderült, hogy a testarányokat is figyelembe véve a nőknek relatíve nagyobb ez a szervük, s ráadásul még aktívabban is működik. Újabb pofon volt, amikor kiderült, hogy eredendően mindenki nőnek indul, s egyesek csak a nemi hormonok hatására alakulnak át férfivá (2.). Eszerint a férfigyaj valójában – nézőponttól függően – lebutított vagy továbbfejlesztett női agy. Sajnos a „továbbfejlesztett” verziót úgy kell értenünk, ahogy a Microsoftnál szokás: kicsit átpozozott külső, számos új funkció, de lefagyások és hibák tömkelege; a rendszer alapjában véve instabil, s ez különösen családi viták során válik világossá. A hardver sem maga a tökély: a fiúk között 3-4-szer gyakoribb a születési rendellenesség, az autizmus, a figyelemzavar, a hiperaktivitás, a dislexia és az egyéb szörnyűségek, vagyis agyuk sérülékenyebb és éretlenebb. Ezzel szemben a lányok előbb tanulnak meg beszélni és járni, jobb a memóriá-

juk, ügyesebb a kezük, jobban tudnak a társas életben alkalmazkodni, szebb a mellük, stb. Aztán a nők sokkal jobbak a kommunikációban is (3.), kitaróbban tudnak figyelni valakire, míg a férfiak örökké félbeszakítanak másokat. A nők fölényt mutatnak olyan összehasonlító vizsgálati helyzetekben is, ahol meg kell nyugtatni vagy győzni valakit, illetve érvelni kell valami mellett. Végül ügyesebbek a metakommunikációban is (4.). Nem véletlen hát, hogy a férfiak utolsó érve sokszor az ordítás és a fizikai erőszak; mindez sajna megint csak a gyengeség jele. A férfi kutatók elkeseredetten próbálják hát feltupírozni azt a kis előnyt, ami kimutatható. Például a **teremtés koronái** képzeletben jobban tudnak elforgatni térbeli tárgyakat, a női kutatók azonban ezt inkább lustaságnak nevezik, mondván: a férfiak képzeletben mindenféle munkát jobban csinálnak. Aztán a férfiak (a karosszéni-lakatosok szerint is) jobbak a térbeli tájékozódásban; ez előny a vezetésben

meg mondjuk az építészetben, de minden férfi mégsem lehet sofőr vagy építész. Igaz, hogy részegen is hazatalálnak, mint a szódás lova, de ez csak akkor volna evolúciós előny, ha muszáj volna mindenkinek berúgni. Sovány vigasz az is, hogy sokkal több közöttük a kiugró **matematikai tehetség** – az emberek többsége utálja annyira a matekot, hogy ezt hallva nem önti el a sárga irigység. Szóval a férfiak igen rosszul állnak, de bizonyos okokból szükség van rájuk. Sorsukat leginkább az imádkozó saskákéhoz lehet hasonlítani: a nőstény a reprodukciós feladatok végeztével felfalja alkalmi férjecskejét. Humán viszonylatban ez a férfiak rövidített életidejével illusztrálható. A férj elmegy az életét kockáztatni, a nő pedig otthon sóprőgeti a barlangot. Ennyi sanyarúságot csak úgy lehet elviselni, hogy a férfi a teremtés koronájának tekintni magát, agresszivitásával látszólag a nők fölébe kerekedik, és vicceket gyárt

nyavalyá **ink**

Hímnem, nőnem

az alacsonyabb rendűségükéről. Hiheti, hogy a történelem szerkeret a férfiak húzzák, de valójában a bakon feleségek és szeretők fogják a gyeplőt és az ostort.

A férfi és a nő a neten

Persze az internetet ugyancsak a férfiak találták ki, amikor katonásdit játszottak. Sokáig sikerült is távol tartani a nőket, de mára ennek vége, a webpolgárok fele nő. A nemi különbségek témájának kutatása ezzel belopakodott az internet világába is, és természetesen megint a férfiak a vesztések, mert **offline** hátrányaik **online** is megjelennek.

Férfiak és nők a vitafórumokon

Susan Herring (5.) a nők és a férfiak eltérő viselkedését vizsgálta egy tudományos vitafórum anyagát elemezve. Feltűnt neki, hogy a nők főként olvassák, a férfiak meg nagy hangon vitakoznak. Az aránytalanság után nyomozva rájött, hogy a nőket taszítja az az acsarkodás, amit a férfiak vitának neveznek. Mindegyikük egy-egy kis *Napóleon*, aki éppen meghódította Európát, és most metsző gúnnal teszi nevetéssé a lábánál heverő porszemeket. A nők ezzel szemben olyan udvariasak, lelkesek és

együttműködők (ha meg mernek szólalni), mint egy reménykedő porszívógépnök a legnehezebb terepen.

Más fórumokat megvizsgálva Herring hasonló tapasztalatokat szerzett: olykor még a női témákat boncolgató vitafórumokon is a férfiak pöffeszkedtek. Összességében a férfiak stílusát agresszivitás, mások földre döngölése, öntömjénezés, terjengősség és gúny jellemzi, míg a nők támogatóak és figyelmesek. A férfiak fantáziaszinten megsemmisítik vitapartnereiket, félelmeteseknek akarnak a szemükben tűnni, a nőket ezzel szemben az vezérli, hogy szeretve és megerősítve érezhessék magukat, ezért demokratikusak és megengedőek. A férfiak célja a *kontrol*, a nőké a *kapcsolat* megtartása.

Tudja ezt a két nem is, így aztán az udvarias férfiakat a női listákon gyakran meggyanúsítják azzal, hogy férfinak álcázott nők (és fordítva). A másik nemének ismerete elvárásokat alakít ki a kommunikáló félben. Amikor férfiak és nők egy komputerrel „beszélgettek”, és úgy tudták,

hogy az nő, akkor kooperatívabbnak és korrektebbnek érezték, míg ha férfinak hittek, akkor úgy ítélték, agresszívabb és versengőbb (6.). A vitafórumok témáfelvetőinek nemét vizsgálva kiderült, hogy azok általában férfiak – pontosabban a nők javaslatára nem szokás reagálni. A női felvetések átlagosan száz-húsz szavasak, amelyekre ha

jön férfivalasz, az általában kétszer-nyolcszor hosszabb. A nők különbséget tesznek aközött, ha közvetlenül férfinak vagy nőnek írnak, míg a férfiak nem udvariaszkodnak, s ez gyakran a nők megbántódásához vezet. A férfiak gyakran erőszereznek meg vasokos tréfákat a nők rovására (6.).

A férfiak esküsznek rá, hogy a nők szeretik hibáik felhagyortogatásával gyötörni őket. Nos, egy netes vizsgálattól éppen az ellenkezője derült ki: a másik hibáztatása férfitulajdonosság. A férfi kutatók persze azzal védekeznek, hogy az interneten való kommunikáció személytelen, a képernyőt bámulva könnyen elfelejti az ember, hogy a vonal másik végén egy emberi lény ül. A női kutatók szerint azonban ez nem felelőtlenség, hanem az ökológus elve, ami férfisajátság.

A hálózaton keresztül kommunikáció, például az **intranetes konferencia** éppen hogy demokratizálólag hat: nincsenek státuszjegyek, borszín és nem, csak a vélemény létezik. Nem lehet közbeleugatni, amint azt a férfiak szeretik tenni, pláne ha nő a megszólaló, és nem lehet tudni, mennyire fontos ember az, aki éppen szót kap (6.).

Elemezve a férdominanciájú vitafórumok netikettjét, vagyis az új

Megbízható gépcsalád lenyűgöző teljesítménnyel! Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacomp.hu

nyavalyá i n k

belépőknek szóló ajánlásokat, kiderül, hogy a rámenősség itt elvárás, szó nincs arról, hogy „ne szabadna lövöldözni”, „mások életére, becsületére törni”. A fő szabályt röviden úgy lehetne összefoglalni, hogy „becsületese cowboy nem hátulról lövi le ellenfelét”.

a nők *élménycentrikusak*. Ha a férfi szólt, utána odagondolhatjuk: „Uff, én beszéltem.” Ha a nő, utána az jó-hé: „Uff, remélem dumcsizunk még.” Fórumokon vizsgálták a férfi- és női stílus közötti különbséget. Minél nagyobb volt a fórum, annál durvább és személytelenebb volt a férfiak hangneme, míg a női fórumokon megmaradt a személyesség, az önfeltárás és a vélemények tisztelete.

A szlenget a férfiak és a nők egyformán használták, ám csak a férfiak káromkodtak – folyamatosan (6.).

Női e-mail, férfi e-mail

Az e-mail betöltötte harmincadik életévét, de nem vesztít népszerűségéből, a neten folyó kommunikáció nagy része az e-mail forgalomból áll. Előnye, hogy meg lehet ragni mondandóinkat; ha lassú a felfogásunk,

ha rosszul fejezzük ki magunkat, ha előszóban túl visszafogottak vagyunk, akkor az e-mail szárnyakat adhat. Ezek a szárnyak persze nemként különböznek, van, akinek albatrosz-, van, akinek kolibri méretet utalt ki a sors. A nemekre jellemző e-mail terjedelmet *Joyce Cohen* (8.) példával illusztrálja: egy jegyespár e-mailben egyeztetve esküjő részleteit, majd később ezt emlékül kötetbe rendezte. A könyv 90%-át írta a menyasszony, 10%-át a vőlegény. Az e-mail a nőknek az élet adta fecsegési idő meghosszabbítása: lehetőség másokhoz kapcsolódni és kapcsolatokat építeni. Ezért vég nélkül és színesen írnak mindenről, ami történt, ami történik, és ami történni fog.

A férfiak számára az e-mail eszköz, amelyet célszerűen és hatékonyan kell használni a dolgok intézésére. Ezért szófukarok és célrátörők. Egy férfi e-mail már bőbeszédűnek számít, ha több szerepel benne, mint az, hogy „oké”. Ez a szűkszavúság érdekes ellentétben áll az egyéb online fórumokon mutatott férfi-bőbeszédűséggel, ahol, ugye, a lényeg a hengecs. Az e-mail azonban más. A nőnek *lehetőség*, a férfiak *feladat*.

Akad persze kivétel. A férfiak félszgek a vallomások és bűnbánások terén, ám ilyenkor megszalad a kezük a bilentyűzet, s amit nem tudnak élőszóban elnyögdécselni, azt elektronikusán akár szonettben is képesek előadni. Máskülönben viszont érterlenül állnak szemlélő betűzuhatagával szemben.

A férfiak és a nők közti e-mailezésre áll az, amit *J. M. Gottman* házasságkutató a férjek és feleségek alapvető konfliktusáról mond (9.): a feleségek beszélgetni szeretnének, vagyis elmondani és meghallgatni azt a sok-sok érdekesnél érdekesebb eseményt, ami napközben történt, a férfiaknak ez viszont olyan, mint amikor az inkvizíció kazamatáiban spanyolcsizmával húzzák ki szavanként az infót a szerencsétlen áldozatból, aki nem érti, mit akarnak tőle hallani.

Family Life Online

Marriage Enrichment

"5 Speedy Minutes to a Better Marriage"
(Women's World 6.22.99)

What's the one thing any couple needs to make their marriage stronger and more romantic? If you like most people surveyed recently, you'd say time together – and lots of it.

But that isn't so, says marriage researcher John Gottman, Ph.D., and author of *The Seven Principles of Making Marriage Work*. In a recent study of couples, he discovered that the ones who'd turned their marriages around and felt really close now hadn't made any big changes like devoting entire evenings or weekends to being together.

Instead, they'd simply started spending five-minute blocks of time together in rewarding ways. And you can follow their lead to improve your marriage, he says.

The more five-minute connections you're able to make, the better, says Gottman. Why? "Because the more good connections you make, the

Férfinyelv, női nyelv

Hogy a két nem más nyelvet beszél, az gyakran kiderül, amikor félreérték egymást. A neten folyó kommunikáció elemzése rámutat arra (7.), hogy a nők érzelmileg túlfűtöttebben kommunikálnak, gyakran használnak szuperlatívuszokat, felkiáltásokat, véleményeikben és a dolgokhoz való hozzáállásukban sokkal pozitívabban, kedvelik a *smiley*-kat (☺), sokat kérdeznak, kifejezik két-segeiket, és gyakran szabadkoznak. Ezzel szemben a férfiak szárazak, sok tömönadatot és kevés jelzöt (azt is csak sértöt) használnak, állításait kizárólagosságot és határozottságot sugallnak, sokat gúnyolódnak.

Míg a férfiak *megoldásközpontúak*, addig

He-Mails, She-Mails: Where Sender Meets Gender

By JOYCE COHEN

WITH their wedding party scattered across 3,000 miles, Claudia W. and Tony Mathan did much of their wedding planning by e-mail.

For their first anniversary gift last September, their bridesmaid Oran Chang compiled all the wedding correspondence into a handsome book. About 90 percent of the book consisted of messages sent among the bride and her bridesmaids. A pretty 10 percent was messages among the men.

She mailed The New York Times Mrs. Mummie and her father, Mike Mummie, say he is a more expressive in his e-mail to her than in person.

The women held forth not just on wedding minutiae like best friend and ring style, but also on a whole lot more. "I wrote about our days,

Ability Office Kft.
1054 Bp. Zoltán utca 11.
Tel.: 472-0485 Fax: 332-9923
E-mail: info@ability.hu
http://www.ability.hu

http://www.ability.hu

Szövegszerkesztés
Táblázatkezelés
Adatbáziskezelés
Képszerkesztés
Beszédfelismerés

ability
office 2002
Legális szoftver reális áron!

Hímnem, nőnem

A helyzet eltérő értékelése abból fakad, hogy a nőknek a beszélgetés a kapcsolat érzelmi megerősítését jelenti, a férfiak meg akkor beszél, ha álláspontját akarja kifejezni (3.). A válaszolási késztetést illetően szintén van pár napnyi különbség. A nők azonnal felelnek, s ha nem tudnak a maguk kimerítő módján írni, akkor is megeresztenek egy sort. A férfiak viszont, éppen mert kelletlenek, még ha el is olvassák a levelet, nem válaszolnak rögtön, hanem alszanak rá egyet.

Nők és férfiak internetfüggősége

Internetfüggőség az internet megszületése óta létezik. Az anonimitás, a szabadság és a bármikor elérhetőség új lehetőségeket teremtett a vágyaiban frusztrált emberiség számára. Ilyen még nem volt: tetszőleges nemű, korú, külsője és anyagi helyzetű embereké válhatunk a neten. Hogy a két nem miként él ezzel a fene nagy szabadsággal, szintén izgalmas kérdés (10.). A férfiak magányos farkasok, kalandot, dominanciát és szexet, míg a nők közeli barátságot, románcot, egyszerűségi emberi kapcsolatot keresnek az interneten. A tipikus internetfüggő férfi vagy online játékokkal él fel Matáv-kedvezményét, vagy pornósite-okon és szextémájú chatroomokban teremti meg azt,

amit az élet nem ad meg neki, esetleg műveltségét fitogtatva *Postjazzs*-re hivatkozva szerencsejátékokkal örli fel a család idegzetét és vagyonát.

A nők az életükből hiányzó barát-nőket vagy a szintén hiányzó romantikus szerelmi partnereket keresik. Szeretnének támogatást, bizta-

szelgethessenek, a férfiak pedig hajlandók még beszélgetni is, csak hogy szexelhessenek. Ha a terveid között szerepel, hogy internetfüggő és cyberflörtölő leszel, akkor ezt a különbség miatt nemekre lebontott tanácsokkal tudjuk támogatni:

Férfiaknak ajánlott (11.) figyelembe venni a nők tartózkodó sajátosságát, hogy szeretik kértetni magukat még **cyberszex** esetén is, hogy szeretik az ösztinteséget és a nyitott kérdéseket, s nem szeretik a rámenősséget. A nőknek szánt tanácsok (12.) legfontosabbika: minden férfi fejében két nő él. Az egyik a mama, akit otthonról hozott, és egy másik, akit ő szeretne hazavinni. El kell dönteni, hogy a végzet asszonya akarsz-e lenni, vagy a megértő nő, akinek a vállán lehet zokogni. További szempont, hogy a férfiak számára fontos az irányítás, még akkor is, ha az ellenkezőjét állítják. Végül el kell dönteni, hogy **erotikát** vagy **pornográfiát** akarsz-e. A végén szokott kiderülni, hogy nem mindegy. Persze nem kéne, hogy a nemek csatája a neten is tovább dúljon. Ehhez azonban fel kellene gyorsítani a férfiak evolúcióját, vagy a nőknek kellene lemondaniuk arról, hogy emberszámba vegyék őket.

tást, megerősítést kapni – akár arcátalan barátnőiktől és partnereiktől, akik olykor később nőnek bizonyulnak. De hát ki volna megértőbb szerető, mint egy nő?

A két nem közti különbségeket valaki úgy fogalmazta meg, hogy a nők hajlandók a szexre, csak hogy be-

Ajánlott site-ok:

1. www.sote.hu/magtud/szg_magatart.htm#ink
2. www.lelekenotthon.hu/article.php?id=35
3. www.umm.maine.edu/BEX/students/MarkTripp/mt320.html
4. www.bvte.ecu.edu/ACBMEC/p1999/Griffin.htm
5. cpsr.org/cpsr/gender/herring.txt
6. nimbus.ocis.temple.edu/~jvaughn/papers/litrev.html
7. research.haifa.ac.il/~jmjaffe/genderpseudocmc/gender.html

8. www.nytimes.com/2001/05/17/technology/17TALK.html
9. www.diocesephoenix.org/familylife/speedy_minutes.htm
10. www.netaddiction.com/gender.htm
11. www.victoriapoint.com/cyberflirtwomen.htm
12. www.victoriapoint.com/cyberflirtwomen.htm

* Melegen ajánlott, a szerző írása.

**MINDENRE VAN
INFOTrend.**

INFOTrend
Nemzetközi informatikai és telekommunikációs
konferencia és szakkiallítás
és

7. Közép- és kelet-európai kábel- és satelit kiállítás

**2002. október 28-31. között
a Budapesti Vásárközpont
B pavilonjában.**

**A helyszínen minden további segítséget megkap,
többek között az alábbi témakörökben is:**

- vállalatirányítás, integrált vállalatirányítási rendszerek
- e-commerce, e-business
- szoftverfejlesztés
- multimédia - új média
- műholdas, kábeltelevíziós termékek és szolgáltatások
- kábel-satelit-kommunikáció
- hálózatok konvergenciája
- hálózatok biztonsága
- e-learning

ELŐREGISZTRÁCIÓ!
Kérjük jelezzék előre látogatási szándékát október 10-ig az INFOTrend honlapján! Az előregisztrált látogatók kedvezményes belépésre jogosultak.

INFOtrend
Ami a döntéshoz kell

További információk:
HUNGEXPO Rt.
1441 Budapest Pf. 44
Telefon: 263-6088
Telefax: 263-6086
Internet: www.infotrend.hu
E-mail: infotrend@hungexpo.hu

2001: HunDidac Arany díj
WinSchool
ProgramVédő Kártya™

A winchester testőre!

A kártya teljes mértékben megvédi a számítógépet a szakszerűtlen kezelés, a szándékos rongálás és a vírusok által okozott károktól. A számítógépet csak újra kell indítani, és minden ugyanúgy működik, mint előtte!

tantál

Megrendelhető:
Tantál Elektronikai Kft.
1149. Budapest, Nagy Lajos király útja 117.
Telefon: 06 (1) 220-6454, Fax: 06 (1) 220-6455
E-mail: tantal@axelero.hu, URL: www.tantal.hu

...hely a Nap alatt...

*kolokáció
10.000 forinttól*

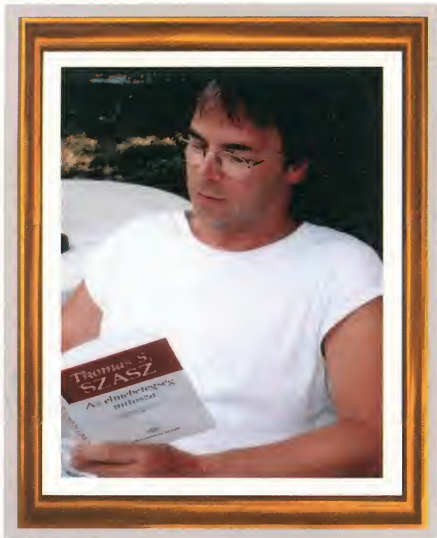
1132 Victor Hugo u. 18-22.
a hálón: <http://ahol.com>
mail: info@ahol.com
(40) HUNNET AHOL. MINDENKI TÖBBET KAP

Folytassa, CSS!

*Bár már régen vége a nyárnak, leégni még lehet website-unk gányolt kinézetével. Legjobb ellenszer a CSS, amit kiskereskedelmi kiszolgálásban itt olvashatsz. Abból sem csinálunk titkot, hogy mostani terítésünknek van már két előzménye, amit ostromidőben beszerezhetsz az **ink** szerkesztőségében.*

Volt már every a BODY-ról, volt már öröklődés, volt már link. Ezért most csapjunk bele a dobozok (box) és keretek (border) témájába. A könnyebben emészt-hető pezsgótablettás változaton még dolgozunk, addig meg kell elégedned az alábbi száraz és rágós táppal. Foglalomtiszta ürügyén tekintsük meg a következő ábrát:

Minden „tartalmazó” HTML-tag (<p></p>, <div></div>, <h1></h1>, <img...> stb.) tulajdonképpen „kifeszít” vagy elfoglal egy négyzetes területet

az oldalon. Ez a doboz. Például az illusztráción legelőször is van egy kép (amelyen a szerző igyekszik intelligens benyomást kelteni). De lehetne szöveg is, mondjuk egy bekezdés. Aztán minden ilyen négyszöget körülvehet egy **padding** nevű sáv, amit belésnek fordíthatnánk, ha hülyét akarnánk csinálni magunkból.

A **padding** után jöhet a **border**, vagyis a **keret**, amely illusztrációnkon szó szerint egy képkeret. A **border** után következő szürke sáv a **margin**, vagyis **margó** nevet kapta a kereszttségben.

A nagyszerű (vagy rémisztő?) az, hogy a CSS-ben minden tulajdonságot külön-külön be lehet (olykor kell) állítani, ráadásul mind a négy oldal egymástól függetlenül is kezelhető.

Kezdjük belülről!

A doboz és ami benne van

A tartalom méretét a **width** és a **height** kulcsszavakkal adjuk meg, ahogy a képeknél is szokás. (Bár a méretek mértékegysége sok minden lehet, javasolom a pixel, vagyis **px** használatát, mert a képernyőpontot tekinteti alapegységnek, és ezt minden böngésző ismeri. Ha pedig a **Javascript-használat** kerül képbe, másról nem is lehet szó.) Például ha egy bekezdés méreteit magunk akarjuk meghatározni, írhatjuk a következőt:

```
<p style="width:100px; height:100px; font-size:14px; font-family: Times New Roman; font-weight:bold; text-align:justify">Ez elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis befér, és nem világos, miért.</p>
```

A szélességgel nincs baj, 100px lesz, de a doboz magasságát a szöveg hossza határozza meg, nem az

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

általunk megadott érték. Ez olykor jól jön, de mi ragaszkodhatunk hozzá, hogy ha 100px magasságot írtunk elő, akkor legyen szíves annyira lenni. Ezt az **overflow** kulCSSzó használatával érhetjük el, hatása pedig a következő:

overflow:hidden

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem

overflow:visible

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

overflow:scroll

Ez egy elég hosszú szöveg ahhoz, hogy ne férjen bele a paragrafusba. De úgy tűnik, mégis belefér, és nem világos, miért.

tippje **i n k**

ellenőrzöd ebben a böngésszerben, de ha a júzernek csak ez van, akkor megnézhetitek magatokat. Ő ezt fogja látni:

border nélkül

A Netscape 4.x nem hajlandó a háttér színnel betölteni a doboz teljes felületét.

border:none; használatával

A Netscape 4.x nem hajlandó a háttér színnel betölteni a doboz teljes felületét.

Ezt szelíd rábeszéléssel ki lehet védeni, ha azt mondod:

border: none;

Ez persze fájdalmas veszteség, ha éppenséggel keretet szeretnél volna a doboz köré rakni, de valójában bármilyen **border** tulajdonság megadása megszünteti a problémát. Ám hogy ne aludj nyugodtan, ettől egyből lesz egy másik problémád: a keret és a doboz között megszüntethetetlenül megjelenik egy kis sáv. Ördögi praktikákkal persze minden megoldható, de kérdés, hogy érdemes-e. Ha mazo-chista vagy, további Netscape 4.x-bugokból mazsolázhatsz a css.nu/pointers/bugs-nn.html címen.

Küzdelem a paddinggal

Na, most jöjjön a **padding**! Ez egyfajta érzelmi és fizikai távolságot teremt mondjuk két bekezdés között. Ha azt írjuk bele a fenti stílusleírásba, hogy

padding:30px

akkor a „tartalomrész” körül körben megjelenik egy 30 pixel széles sáv.

Megadhatjuk külön-külön, eltérő értékekkel a **padding-top**, **padding-right**, **padding-bottom** és **padding-left** értékeit,

Az **overflow:auto** felállítás használata értelmetlen, mert így a böngészőre bízunk, hogy oldja meg, amit mi akarunk megoldani. A **visible** kulCSSzó használata látszólag fölösleges, mert annyi, mintha meg sem adnánk az **overflow** tulajdonságot, ám ha arra gondolunk, hogy **JavaScripttel** ezek a tulajdonságok módosíthatók, akkor máris beindulhat a fantáziánk. A **hidden** értékkel tudunk ragaszkodni ahhoz, hogy a doboz magassága is a megadott méretű legyen, akár azon az áron is, hogy ami túllóg, azt levágja a doboz széle. A **scroll** érték pedig egy gördítősávval teszi elérhetővé a levágott részt. Természetesen a doboznak lehet háttérszíne is, ezt a

background-color: bármiszn;

tulajdonsággal fösztethetjük oda. Erős idegzetűeknek beavatásjelleggel a Netscape 4.x némely furcsaságával is előhozakodnék. Ha gyanútlanul megadjuk dobozunk háttérszínét, akkor az Netscape 4.x-ben inkább egy *Vasarely*-festményre hasonlít majd, semmint arra, amit elérni szándékoztunk. Ezt csak azért mondom, mert lehet, hogy nem

Folytassa, CSS!

ekkor aszimmetrikus hatásokat is elérhetünk. Például a bekezdés jobbról-balról nagyobb behúrást mutasson, mint két bekezdés között. Az értékeket a **padding**-nál és a további, négyoldalas leírásoknál is megadhatjuk felsorolással, például:

padding:30px 20px 30px 20px;

Amit fontos megjegyezni, hogy az értékek a **felső oldaltól indulva az óramutató járásával megegyező irányban értelmeződnek**. De mint az öreg *Cato* a maga mondókáját, én is elmondom újra, hogy minden oldalt több böngésző több verziójában kell ellenőrizni. A web tele van csalódott fejlesztők írásaival, hogy mennyire összevissza értelmezik a stíluslapokat a különféle verziók. Pl. ha nem adunk meg semmit a **padding**-nál, attól még sok böngészőnek van saját elképzelése erről, vagyis értéke nem feltétlenül nulla! És ugyanez vonatkozik a **margin**-ra is.

A **padding** elvileg a megadott méretű „tartalomrész” köré szervezi magát, és ha annak van egy „**background-color: bármiszín;**” tulajdonsága, akkor felveszi azt. De a Netscape 4.x ez utóbbról is fűtül. Az IE 5.x hajlandó rá, de azért egy kicsit betűremkedik a szövegmezőbe, és kissé összenyomja azt.

Vastag Margó, álmaid rémasszonya

Felrúgva a didaktikus sorrendet, vegyük előre a **margin** tulajdonságot. Ennek kulcsszavai teljesen rimelnek a **padding**-ra (**margin-top** stb.). Viszont a **margin** a CSS-leírás szerint sem szerzi meg magának a „tartalomrész” körüli háttérszínét. Így tudunk sakkozni azzal, hogy meddig terjedjen a háttérszínünk, és mekkora semleges (a lap háttérével megegyező) üres sáv legyen a „tartalom+padding” körül. Persze lehet **margin padding** nélkül, és padding margin nélkül is! Ugyanez áll a **border** tulajdonságra, azaz akkor használjuk, ha akarjuk.

A **margin**-nál megadhatunk **negatív** értéket is! Ezt akkor fogod pozitívan értékelni, ha már találkoztál azzal a problémával, hogy nagybetű alá szeretnél kisbetűs szöveget szorosan elhelyezni, de az istennek sem megy. Azért nem, mert a böngészők maguktól odabiggyesztenek egy betűmérettől

függő margót. Balra látható, amikor nem megy, jobbra, amikor mégis:

margin-bottom:-10px

Nagybetű kisbetű	Nagybetű kisbetű
---------------------	---------------------

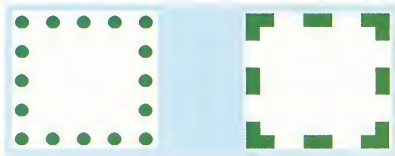
Persze a **margin**-nal is vannak megjelenítési problémák. Nem fogod kitalálni, hogy melyik böngésző: a Netscape 4.x-nél. Ha Te megadsz egy margót, akkor ő ezt hozzáadja a saját **default** marginértékéhez. Mivel ezt más böngik nem csinálják (hanem kicserélik a defaultot a Te értékeidre), a **margin** használata némi óvatosságot igényel, amíg az utolsó, Netscape 4.x-et használó jüzer ki nem hal.

Keretek közé szorítva

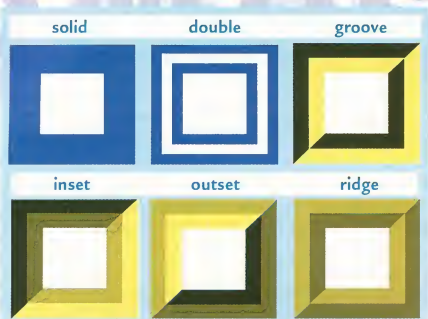
Egy **border** megadásához három dolgot kell megmondanunk: hogy milyen **széles**, milyen **stílusú** és milyen **színű** legyen. A szélesség, ha körben ugyanazt a vastagságot szeretnénk, pl. **border-width: 10px** kinézetű, ha pedig minden oldalon más méretet akarunk, akkor mint a **padding**-nál, **border-top:10px stb. vagy border: 10px 20px 30px 10px**. A **border-color:bármiszín** leírás megadja a keret színét. Ezt szintén megadhatjuk minden oldalra vonatkozóan más színnel, ami kicsit papagájos, de ha éppen a papagájkeskedéset akarod hirdetni, akkor jól jön most ez a cikk. A **border-style** tulajdonság után sokféle keretstílus következhet, amit vagy megjelenítenek a böngészők, vagy nem. Például a **dotted** és **dashed** stílusokat az IE 5.x és a Netscape 4.x nem jeleníti meg, de a 6.x és 7.x verziók már igen.

dotted

dashed

Az alábbi táblázat bemutatja a további stílusokat:

Egyéb trükkök is alkalmazhatók ezekkel a stílusokkal, ugyanis egyazon doboz keretének minden oldala lehet más stílusú. Íme, egy nem követendő mintapélda, amelyben négyféle színt adtunk meg, és kétféle keretet:

`border-width:10px; border-style:solid double solid double; border-color:yellow blue brown green;`

Legyen stílusod!

A stílusleírásban látható, hogy a négy oldalnak megfelelő értékeket szöközzel elválasztva egymás után írjuk, s a felső oldaltól elindulva az óramutató járásával megegyező irányban értelmeződnek.

Azt, ugye, mondanom sem kell, hogy képeket ugyanúgy be lehet keretezni, mint bármilyen más dobozt? Végül a **border** egyszerűbb leírása, ha nem akarunk kacifántos trükköket, kinézhet roppant egyszerűen is:

`border: 10px blue groove;`

Mindez természetesen amolyan „azt beszélük” hitelességgel igaz a Netscape 4.x-re. Némi relaxálás után szembenézhetünk a ténnyel, hogy a **border** történet a leggyengébb láncszem nála. Pl. a **border-top** és a többi oldalra vonatkozó érték-megadás nem működik, helyette **border-top-width** stb. használatos. Ez a CSS-nek amolyan *netszképes* tájékozása. A **border-style**-ra az íménti többsztílus megoldás sem működik. Ha tehát nem megy valami, lelki vigaszt találhatsz a css.nu/pointers/bugs-nn.html címen.

A körbefolyás befolyása

A CSS-időszámítás előtti időkben csak képekkel tehetjük meg, hogy a szöveg körbevegye azokat, de más elemekkel, pl. egy bekezdéssel nem. Most a **float** tulajdonsággal elérhetjük, hogy szövegünket balról vagy jobbról körül fogja egy másik paragrafus (**float:left;** vagy **float:right;**).

A float:left; hatása

Ez a szöveg körbevegye azokat, de más elemekkel, pl. egy bekezdéssel nem.

A körbefolyó szöveg illedelmesen megkerüli a kék háttérben megadott szövegünket. Mondjuk ugyanazt ne várjuk el Netscape 4.x-ben, oda találunk ki valami mást.

Fontos, hogy körbeveendő dobozunknál a **width** paraméterrel adjuk meg a szélességet, mert különben a leghosszabb szó határozza meg azt. Létezik még **float:none;** verzió is – mindenkinek a találékonyságára bízom, mit kezd vele. A **float**hoz jár egy másik fontos tulajdonság, a **clear**.

Ez sem ismeretlen elem, funkciója ellentétes a **float**tal: a körbefolyás kiiktatása. Ez akkor hasznos, ha meg akarjuk védeni egy elemünket a körbefolyástól. A **clear** tulajdonság-nak **left**, **right**, **both** (mindkét oldal) és **none** paraméterei lehetnek.

Az alábbi példa szemlélteti a **clear** használatát:

Ez a szöveg körbevegye azokat, de más elemekkel, pl. egy bekezdéssel nem.

A körbefolyó szöveg illedelmesen megkerüli a kék háttérben megadott szövegünket. Mondjuk ugyanazt ne várjuk el Netscape 4.x-ben, találunk ki valami mást.

Ez a címsor maradjon szabad

Ez a szöveg körbevegye azokat, de más elemekkel, pl. egy bekezdéssel nem.

A körbefolyó szöveg illedelmesen megkerüli a kék háttérben megadott szövegünket. Mondjuk ugyanazt ne várjuk el Netscape 4.x-ben, találunk ki valami mást.

Ez a címsor maradjon szabad

A kék mezőben lévő szöveg **float** paramétere „kényszeríti” a címsort, hogy folyja körbe őt. A címsor védekezhet ez ellen:

`<H2 style="clear:left;">Ez a címsor maradjon szabad</H2>`

BeCSSüld meg ezt a cikket, mert senki nem fogja még egyszer a szádba rágni! Hiába van neked TopStyle vagy valami furfangos webszerkesztő, olyan, mintha vettél volna egy kínai írógépet. Ha nem tudsz kínaiul, nem fog menni a gépelés sem.

Legyen saját portálod!

Ha már kinőtted tudásod kereteit weblapkészítés ügyében, ráadásul profi oldal gazdája szeretnél lenni, akkor érdemes szétnézni az ingyenesen felhasználható kész portálok háza táján. De mi az a portál egyáltalán? A www.pcwebopedia.com szerint egy webhely vagy egy szolgáltatás, amely rengeteg információt és különféle szolgáltatásokat biztosít látogatóinak, mint például postaláda, fórum, keresőmotor és online bolt. Tehát egy ilyen oldal birtokosa szeretnél lenni? Ha igen, tisztában kell lenned azzal, hogy a portált folyamatosan fel kell töltened tartalommal, mert ha nem teszed, úgy fog kinézni, mint egy szupermarket, amelyet nem töltöttek fel áruval. A portálmotor csak a munka egyik részét veszi le a válladról, ez pedig az oldal elkészítése. Az interneten rengeteg fizetős portált találhatsz, de azt hiszem, Te valami ingyenesre, sőt még tovább megyek, nyílt forráskódúra vágyasz. Az első tulajdonság joggal várható el, ha nem üzleti alapokon csinálsd a weblapod, a második neked nyújt segítséget munkád során. Tegyük fel, hogy nem tetszik a portál valamelyik funkciója. Semmi gond, át tudod írni! Az efféle portáloknál gondot okoz, hogy a velük készített oldalak kinézete nagyjából hasonló. Ha akarod, úgy átszabhatod az oldalt, hogy a portálmotor készítője sem mondja meg, hogy az az ő rendszerével megy. Csábító lehetőségek, nem? Létezik mindezeket a jó tulajdonságokat magában foglaló portálrendszer? Hogyne, ezért íródott ez a cikk.

Üzembe helyezés

PHP-Nuke a kiszemelt rendszer neve. Töltsd le a legfrissebb verzióját a www.phpnuke.org webcímről. Feltételezem, hogy az üzembe helyezéshez egy webszerver (leginkább az Apache), a MySQL és a PHP fel van téve a rendszerre gépre. Ezeknek az összetevőeknek az installálásáról már írtam korábbi számaimban. Hátha megvan még a polcon egy-egy régebbi **link** (leginkább a 2001. októberi). Egy működő Apache-MySQL-PHP összeállítás esetén nagyon egyszerű installálni a portálrendszert. Kitémörített a tar.gz tömörítvényt, és a létrejövő HTML nevű mappa tartalmazza a webszerver dokumentumkönyvtárába. Windows-felhasználók, csak semmi pánik, a WinZip megemészti ezt a számotokra kínálnak tűnő formátumot is (a tar.gz azt sugallja, hogy az internetre kिरakott gépen inkább egy Unix-szerű operációs rendszeren üzemeltessd a portált – a saját érdekében). Utolsó lépésként az SQL-adatbázist és a táblaszerkezetet kell létrehozni, szerencsére nem kézzel. Linux/Unix-felhasználók így tehetik ezt meg: `mysqladmin create nuke`
`mysql < sql/nuke.sql`

Windows-használók nem élhetnek ezzel az elegáns módszerrel, de azért nekik sincs túl nehéz dolguk. Az első parancsot szintúgy lehet alkalmazni, mint az előbb, csak lépj be a könyvtárba. Aztán a `mysqlmanager.exe-t` kell elindítani a `mysql`-bin könyvtárból. Miután a Register SQL Server menüpont alatt megadtad a szerverad adatait, a gyorsmenüben az `sql query-t` válaszd. Notepadben nyisd meg az `sql/nuke.sql-t`. Másold be a `nuke.sql`-

A teszte szabott portál – az **ink** stílusához igazítva

ben található szöveget az `sql query` ablakba. Ezután indítsd el a lekérdezést. (Megjegyzés: szűrd be a `nuke.sql` fájlba a következő sort: `use nuke`; mindkét rendszerre vonatkozik!) Készen is vagy.

Beállítás

Üzembe helyezted. Vess rá egy pillantást! Indítsd el kedvenc webböngésződet, és üsd be a címsorba, hogy localhost (persze ha nem a saját komputeredre rakd fel, hanem a hálózati másik gépre, akkor annak a nevét). Angol szöveget látsz magad előtt, de semmi gond, ezen változtathatsz. Mint a szöveg is mondja, hozd létre a portál fő felhasználóját. Ezzel tudod karbantartani a portált. Létrehozása nagyon egyszerű, ezt most nem részletezem. Miután készen vagy, lépj be vele a karbantartási-felületre. Angolul van minden, de ezen könnyen lehet segíteni, mégpedig a Preferencesnél. (Itt jegezném meg, hogy ha valamilyen Unix alatt helyezed üzembe, figyelj rá, hogy a webszervernek legyen írási joga a `config.php` fájlra, ellenkező esetben a program nem tudja menteni a beállításokat.) Elmentve a változtatásokat láthatod, hogy nem minden lett magyar. Ez is megoldható. A menüpontokat át lehet szerkeszteni, a fennmaradó pár felíratot pedig megkeresheted a HTML-forrásban, és lefordíthatod. Nem olyan sok szöveg marad angol a magyar nyelvű beállításnál. Az admi-

nisztrációs felületen majdnem mindent meg tudsz határozni, először azonban a beállításoknál érdemes az oldalnak nevet/logót adni. A logó sajnos a kinézethez tartozik, ezért először keress valami szép témát az oldaladnak. Ezt a www.phpnuke.org címen teheted meg, a Downloads alatt. Nekem a kaput tetszett, ez éppen benne is foglaltatik a csomagban. Ahhoz, hogy a logót kirkard az oldalra, nem kell mást tenned, mint a logó fájlt bemásolni a Téma neve/imagelo.gif helyre. Az adminisztrációs menüben a Blokkokat rendezd át kedved szerint, és magyartsd a címeket. Utána a blokkokkal játsz el ugyanezt. Kezd jó irányba haladni a honosítás. Ezután az üzenetek menüpontja alatt töröld ki azt, ami ott van, és add hozzá a saját üzeneteket, vagy hagyd üresen. Itt adhatod meg azt a feliratot, amely a főoldalon volt első indításkor. Ha ez kész, akkor a soron következő feladat a cikkek hozzáadása, avagy a tartalom koordinálása. Ehhez ki kell alakítanod a megfelelő témákat. Nem, most nem a kinézetet befolyásoló témákról beszélünk, hanem a tartalmiakról, amelyeket a Téma szerkesztő alatt érthetsz el. Ki kell találnod a témákat, amelyekről majd írni fogsz a portálon. E szerint csoportosíthatod majd a híreket. A témákhoz illő képet is kell gyártani, mert a gyári bombakép nem éppen jó. Igen, a képen egy bomba látható. Szóval a témákhoz rajzolj, szerezz képet is, amelyet ha bemásolsz az imagelo/topics-ba, akkor ki tudod választani a témához. Ezután az új cikk alatt könnyen, gyorsan tudod gyarapítani portálod tartalmát. Fontos, hogy a cikkeket HTML-kódok segítségével formázhatsz.

Szolgáltatások választéka dióhéjban

A felhasználókezelés a portál egyik erőssége. A látogató könnyen regisztráltathatja magát. Innenőtől beküldhet híreket, hozzászólhat a cikkekhöz, a fórumot saját néven kezelheti, stb. Az extrafunkciókhoz tartozik, hogy ha nem elég neked a portál szolgáltatásainak, akkor könnyen le tudsz tölteni újabb modulokat.

A frissen telepített rendszer

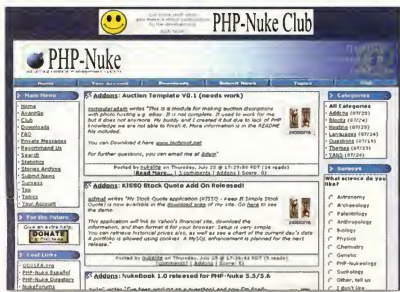
Sőt Te is írhatrs... Csak PHP- és HTML-ismeretekre van szükséged hozzá. Hírlevelet is tudsz küldeni a regisztrált felhasználóknak az adminisztrációs menüből. Vigyázz, ne spammelj ezen keresztül! Csak akkor zargasd a felhasználókat, ha tényleg valami fontosat akarsz velük közölni. Hosszabb írásokat is felrakhatsz az oldalra, amit az Írások alatt tehetsz meg. Kimentethet az adatbázist, ami fontos művelet, ha adataidat biztonságban akarod tudni.

A sikeres portál ismérvei

Ha tényleg színvonalas oldal boldog tulajdonosa akarsz lenni, nem üsd meg, hogy minden angol feliratot kigyomlájl belőle, és készíts egy új kinézetet. Tudod, milyen rettenetes érzés, amikor a tizedik oldalon látod meg ugyanazt a ruhát, mint amely a Tiedén van? Ugye ezt nem akarod? Ne félj, nem lesz olyan nehéz feladat. Egy meglévő témából kiindulva HTML-ipari ismeretekkel a feladat végrehajtható, de azért némi grafikai érzék is szükséges, hogy a végeredmény ne legyen siralmasabb, mint az egyenruhaéret.

Egy aprócska megjegyzés: az oldal igen bonyolult, egy gyenge gépen csak károggni fog! Meglehetősen erős szerver kell az üzemeltetéséhez. Persze mindez a felhasználók számától is függ, nálam itthon egy felhasználó kiszolgál egy Pentium 100 MHz-es gép. Ha nincs lehetőséged szervert üzemeltetni, akkor néhány ingyenes helyen is futtathatod. A lycos.fr nyújt ehhez megfelelő szolgáltatást. Nem reklámozni akarom, de én csak ezen láttam működő PHP-Nuke rendszert.

Készülj fel hát a kemény munkára! Létrehozod az oldalt, beállítod, csinálj egy új témát, de ez még mind semmi! Az érdemi munka most jön. Egyetlen látogató sem fog visszatérni egy olyan oldalra, ahol napokig semmi változás. Gyakori friss hírek kellenek. Ezt pedig a legegyszerűbben úgy érheted el, hogy sokan látogatnak, mert akkor sokan küldenek be hírt. Ördögi kör, ugye? Ám ez ne vegye el a kedved a portálépítéstől! Ha nem tetszene ez a portálrendszer, ne csüggedj, a következő hónapban a PostNuke kerül tetterekre.

A projekt weboldala

Nyomtassa ki álmait színesben!

www.okihu.hu

http://www.okihu.hu

címlapsztor i n k

jam tovább... Ha mindezt az energiát a Linuxra fordítom, és arról szerzek meg ennyi ismeretet, már Linux-guru lennék – így viszont csak egy olyan Windows-felhasználó vagyok, aki (szinte) rendeltetészerűen tudja használni a gépét.

Félreértés ne essék: nem gondolom, hogy a Linuxszal nincsenek problémák, sőt! Nagyon is problémás operációs rendszer, ami ugyancsak akkor működik rendesen, ha a felhasználó meglehetősen jól ért hozzá, és (legalábbis eleinte) időt, illetve figyelmet fordít rá. A grafikus környezet megteremtése, a minél nagyobb automatizálás és

kezelhetőbb, nagyobb szabadságot és ugyanakkor lényegesen nagyobb biztonságot nyújt a felhasználónak. Mind-ezt nem vagyunk kötelesek elhinni, de ha a Linux legalább annyira stabil, megbízható és kezelhető, mint a Windows valamely újabb verziója – és ezt azért nem merném kétségbe vonni –, akkor érdemes vele megpróbálkozni. Még akkor is, ha ma már egyáltalán nem igazak a lényegesen kisebb erőforrásigényre vonatkozó állítások: ha valaki grafikus felülettel szeretne Linuxot használni (márpedig a magamfajta bambaújzer nyilván ezt szeretné), szüksége van egy MS Office-szintű, azaz kompatibilis irodai szoftvercsomagra, és ha netán még DVD-t nézni, zenét

Linuxot! Az eladó (jobb helyeken) rögtön visszakérde: milyen disztribúciót szeretne? De álljunk csak meg egy pillanatra: ha a Linux ingyenes, miért kellene boltban venni? (Mégint csak elnézést azoktól, akik már túl vannak ezen a kérdéseken, de ahogy ígértém, a nulláról indulunk.) A válasz egyszerű: a Linuxot nem *kell* boltban venni, leg több verziója szabadon letölthető az internetről, vagy lemásolható valaki másnak a telepítőlemezéről. Az abszolút kezdőnek viszont célszerű mégiscsak beszerezni valamelyik disztribúciót, azaz linuxos **telepítőcsomagot**. Ezekből többféle létezik (RedHat, Debian, SuSE stb.), és pénzbe kerülnek.

Am itt nem magáért az operációs rendszerért fizetünk, hanem a csomagért – amelyet jórészt szabadon beszerezhető szoftverekből állítanak össze –, a mellé járó kézikönyvekért és a termék támogatásért. Egy ilyen csomag minden szükséges eszközt tartalmaz a telepítéshez, használathoz, irodai munkához és internetezéshez. Ára többnyire húszezer forint körül vagy az alatt van, de olyan szoftvereket tartalmaz, amelyekből egy hasonló összeállítás Windows alá több száz ezer forintba kerülne. Arról nem is beszélve, hogy ha az ember egyszer beruház egy ilyen készletbe, akkor – hacsak nincsenek extra igényei – valószínűleg soha többé nem kell pénzt kiadnia frissítésre, fejlesztésre, illetve további munkaállomások szoftveres felszerelésére. Hiszen egyrészt minden frissítést ingyen letölthet majd az internetről (és lesz már annyi gyakorlata, hogy ne kelljen újabb kézikönyv és hivatalos termék támogatás), másrészt akárhány darabbal bővíti otthoni vagy irodai gépparkját, a csomagban található operációs rendszert és szoftvereket korlátlanul használhatja. Ebből egyébként az is következik, hogy ha valaki egy vagy akár több barátjával közösen akar belevágni a Linux-kalandba, nyugodtan megteheti, hogy vesz egy disztribúciót, azután a barátjával

önállóság, a széles körű támogatás és támogatottság – azaz általában minden felhasználóbarát törekvő ugyanazokat a problémákat hozza elő a Linuxnál, amelyekkel a Windowsnál találkozunk: növekvő erőforrásigény, gyakoribb hibák és összeakadások, kompatibilitási gondok. Viszont annál több tudás és odafigyelés ma már a Linuxhoz sem kell, mint amennyivel egy jól működő Windowst fenn lehet tartani. Hívtó szerint a Linux stabilabb, megbízhatóbb,

hallgatni is szeretne, akkor bizony a Linuxot sem őrissa meg gyengébb vas-sal (a konkrétumokra később kitérünk). Ha eldöntöttük, hogy megpróbálkozunk a Linuxszal, a következő kérdés az: hogyan vágunk bele? Merthogy a dolog nem úgy működik, hogy bemegyek a szoftverboltba, és azt mondom: jó napot kívánok, kérek szépen egy

osztózik a könyveken és a terméktámogatáson. (Mellesleg a kézikönyvek elektronikus formátuma telepítéskor felkerül a merevlemezünkre, tehát a kezdő lépések megtétele és az alapvető használati készség megszerzése után már a nyomtatott formátumú könyvekre sincs feltétlenül szükség.)

A disztribúciók közötti választást sok egyéni szempont határozhatja meg. A linuxos társadalom csak addig egységes, amíg a *másik* operációs rendszer kell szólni, de ha a **Linux-disztribúciókról** van szó, rögtön székértáborok alakulnak. A kezdő linuxosoknak csak azt tudom javasolni, hogy ne feltétlenül hallgassanak valós vagy önjelölt Linux-guru ismerőseikre – aki évek óta

használja a Linuxot, netán **rendszergazda**, aki hálózatok működésére felügyel, egészen más szempontok alapján ítélt.

Nekünk, akik a startvonalnál állunk, nem is mondanak semmit azok a varázsszavak, amelyekkel ők egy-egy disztribúció mellett érvelnek. Amit nekünk érdemes nézni: létezik-e terméktámogatás, amellyel ők egy-egy disztribúció mellett érvelnek. Amit nekünk érdemes nézni: létezik-e terméktámogatás, milyen kézikönyvek vannak, lehetőleg magyarul, milyen egyéb szoftvereket találunk a csomagban, és egyáltalán mi az, amit elbírt a hardverünk. Én a **SuSE Linux 8.0-val** kezdtem, így az elkövetkezőkben a disztribúció segítségével fogunk ismerkedni a Linux világával. Miért döntöttem a SuSE mellett? Mert régóta az az érzésem, hogy ők törődnek leginkább a kezdőkkel, és tesznek a legtöbbet a Linux népszerűsítése érdekében. (Hangsúlyozom: ez az *érzésem*, tehát nem biztos, hogy igazam van. Nem kíváncsok részt venni a linuxos disztribúciós hitvitáiban, és nem zarkózom el előle, hogy később, amikor már némi jártasságot szereztem a Linuxban, kipróbáljak más disztribúciókat is.)

A csomag előnye, hogy a szokásos összetevők (**KDE grafikus felület**, **Netscape**, **Mozilla böngésző** és **levelezők** stb.) mellett tartalmazza a **SuSE YaST** nevű grafikus telepítő- és hardverbeállító-

rendszerét, ami nagymértékben megkönnyíti a kezdők számára a startot. Továbbá megtalálható benne a szövegszerkesztő, táblázatkezelő, elengedhetetlen irodai programcsomagokból kétféle is: az **OpenOffice.org** magyar nyelvű verziója helyesírási-ellenőrzővel, valamint a **Star Office 5.2-es** változata, amely ugyan nem tud magyarul, viszont azok számára vonzó lehet, akik már Windows alatt is

ezt használták. A dobozban három magyar nyelvű kézikönyvet találunk. Az első az alapokkal ismert meg tömören és lényegre törően; az ebben található leírások elegendők egy „sima” telepítéshez és a gép beállításaihoz, de ha már keresztérdéseink vannak, a vastagabb kötetet kell kézbe vennünk, amely a **Rendszerekézikönyv** címet viseli. A harmadik, vékony könyvecske pedig a legfontosabb alkalmazások telepítéséhez és használatához ad útmutatást, segítségével használatba tudjuk venni gépünk általános funkcióit a szövegszerkesztéstől a multimédián át a játékokig. A **terméktámogatás** a vásárlástól számított 90 napig érvényes, de ez csak a SuSE magyarországi irodája által biztosított közvetlen, telefonos vagy e-mailes **segítségnyújtást** jelenti – az interneten nagy mennyiségben megtalálható levelezőlisták, leírások, tippek, fórumok természetesen később is rendelkezésünkre állnak.

Miután jól körbejártuk a témát, itt az ideje, hogy meghozzuk a nagy döntést, és belevágunk a Linux-kalandba. Nekem már itt díszlemez az asztalomon a SuSE Linux 8.0 kellemes zöld színárnyalatokkal díszített doboza – hogy mire jutottam vele, az kiderül az **i n k** következő számából. ☹

www.linux.hu
linux.lap.hu
www.linuxbasis.hu
www.linuxmania.hu
www.suselinux.hu
www.uhulinux.hu
www.redhat.com
www.debian.org
linux.corel.com
www.linux-mandrake.com
www.caldersystems.com
www.turbolinux.com

A chat mint pótlék

Az alábbiakban a chatről szerzett rövid, ám annál viharosabb élményeim és tapasztalataimat szeretném megosztani a szintén tapasztalt olvasókkal és chatelőkkel.

Előzmények

Kezdjük mindjárt a szóval. Az angolban a chat csevegést, beszélgetést jelent. Valójában egy sajátos eszköz, de (szerintem) valódi beszélgetésre nem alkalmas. Hogy miért, azt később fejtem ki. Csevegés? Már ezt a magyar fogalmat sem találom pontosan, hiszen ez kötetlen, alkalmi jellegű diskurzus. Az értelmező szótár szerint könnyed, elmélyülés nélküli beszélgetést jelent. Azért sem fedi a valódi tartalmat, mert ugyan itt is lehet elmélyülten értekezni, gondolatokat csevegni, de a felhasználók között nem ez a jellemző, s ez az eszköz nem igazán alkalmas rá. Az a chat, amelyet mi a neten használunk, valódi beszélgetésre azért sem alkalmas, mert a beszélgetés a kommunikáció olyan formája két vagy több ember között, amikor a gesztusoknak, a mimikának, a hanglejtésnek, a hangerőnek, a hangszínnek is

nagy jelentősége van (metakommunikáció). Itt pedig senki sem láthatja egymást. Legfeljebb csak elképzelhetjük, következtethetünk rá, hogy a másik fél milyen lehet. A chaten küldött érzelmi jelek pedig nem mindig a valóságot tükrözik, inkább csak jelzésértékű vagy hamis gesztusok. (A webkamera segítségével ugyan láthatják egymást a beszélők, de ott is egészen másról van szó.)

Szólni kell még a chat szó nyelvészeti jellegéről is. Ez egy újabb, számítógépes kifejezés, amely belopkodott a magyar nyelvbe, és ott – mint egy vírus – fejtje ki kedvezőtlen hatását. Éppen elég angol szó épült már be az amúgy is „agyonrontott” magyar nyelvbe, de ezen belül a számítástechnika egy külön – és elég jelentős – fejezetet alkot. Valójában a számítástechnikai szakkifejezések többségének eleve lehetett volna magyar megfelelőt találni, de hagyták az angol szavakat elterjed-

ni. Amit nem lehet és nem érdemes angolból lefordítani, az a szómerenyiség annál sokkal kisebb, mint amivel fertőzik a magyar nyelvet. Csak egy példa. Az angol „file” szó úgy került be nyelvünkbe, hogy „fájl”. Holott ki lehetett volna találni értelmes magyar megfelelőjét is: pl. adatállomány, adatsomó stb. Hasonló a helyzet a chatnél is, ám még könnyebb lett volna a fordítás. Például el lehetett volna nevezni „csevegőnek” vagy „csevegő-programnak”, ami tökéletesen kifejezte volna, hogy miről van szó. Ehelyett írásban a fonetikus kiejtés terjedt el (cset).

Látunk kell, hogy a chat igen sajátos műfaj és eszköz. Eszköz, amely az emberek közötti párbeszédet teszi lehetővé, de amelyet az emberek csak bizonyos fókák tudnak uralni, kezükben tartani, mert a technika állandóan közbeszól, és ahhoz kell alkalmazkodni. A chat sajátossága éppen ebben rejlik. A technikai adottságok miatt a párbeszéd sokszor nem olyanra sikeredik, amilyenre szeretnénk. Hogy mennyire

sok módosító, akadályozó tényezője van, arról később szólunk. A felhasználó igen hamar, már az első percekben rájön arra, hogy a chatnél nem az van, amit ő akar, hanem az, amit a gép, a technika vagy a másik beszélgető fél diktál, s ehhez – ha akarja, ha nem – alkalmazkodnia kell.

A chatről mint lehetőségről már vagy három éve hallottam, de csak két éve találkoztam vele először egyes honlapokon. Belenéztem – akkor még nem tudtam, hogy ezt „közös chatnek” nevezik –, és elájultam. Nem akartam hinni a szememnek. Először azt gondoltam, hogy ezek tébolyultak. Mi történt velük? Nem tudnak normálisan beszélni? Nem tudják magukat kifejezni? Nem tudnak magyarul? Ezek a kérdések toltak fel bennem. Nem tudtam, hogy a látott chat még a szelídebb formából való. Egymás után hömpölyögtek a zagyva, látszólag összefüggéstelen szavak, neveséges neveket, jelikeket olvastam. Később megtudtam, hogy ezek az írók „nickjei”, ami becenevet jelent.

Itt is meg kell állni egy pillanatra, mert a nickek legtöbbször nem az író nevét takarják. Jórészt fantázianevek, pontosabban jeligék. Sőt! Most már ott tartanak a magyar chatelők, az ügyesebbek, hogy nem is használnak szókombinációkat, betűtöredékeket, hanem csak grafikai jeleket, a legváltozatosabb formákban, amelyeket éppen a billentyűn megtalálnak. Odáig fejlődött ez a szokás, hogy sokan a jeligék mellé színes ábrákat, motívumokat, rájuk jellemző „képeket” tesznek. Hihetetlen fantáziájuk van egyes fiataloknak, amiből az látszik, hogy ehhez van elég idejük, és valójában ebben élik ki magukat. Ma már olyan egyezményes jeleket is kialakítottak, amelyeket magam sem va-

gyok képes megfejteni. Valójában titkos kódok, üzenetek, és csak azok értik, akik ismerik. Jellemző módon, mivel a chatet fiatalok használják a legtöbbször, a jelek és képzünetek tartalma gyakran szexuális jellegű, de sokan már ott tartanak, hogy ez is leplezetlen, egyértelmű (felhívó jellegű) utalásokkal.

A technika rabságában

Nézzük most ennek a sajátos műfajnak a technikai oldalát, hátterét és előzményeit. Ma már a chat fejlődésének is történelme van. Hogy hány évre nyúlik vissza? Nem tudom, de valószínű, hogy Amerikában fejlődött ki, az internet feltalálása után. A szöveges üzenetek küldése ott már a 70-es évek végén kialakulhatott, ám a mai értelemben vett internet csak később fejlődött ki, és a végén született meg a ma is használt e-mail. Valószínűleg a levelezőprogramból alakult ki a mai chat őse, mert már ott is sokan jeleket használtak, és feladónak mindenki inkább jeligét használt, mint a saját nevét, a titoktartás végett. Az egész internetes „kultúrát” alapvetően meghatározta a titoktartás, ez a legjellemzőbb sajátossága, minden előnyével és hátrányával együtt. Ennek a jelenségnek elsősorban a technikai lehetőség az oka, amivel az emberek könnyen visszaélhetnek.

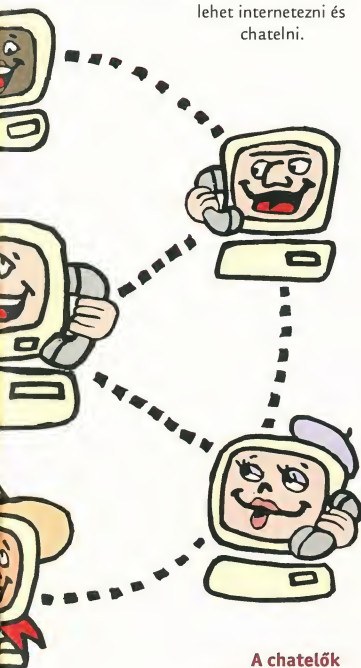
Mióta kialakult az internet, csak veszélyek leselkednek a felhasználókra, mert fel lehet törni a kódokat, a jelszavakat, a neveket, a címeket, a gépeket, s ebben is kialakultak a profi „genszterek”, akiknek szintén sajátos nevük lett. Az internetnek, azt hiszem, ez a legnagyobb átka és hátránya.

Ma már a vírusok és feltörések elleni védekezés megoldódott, de sohasem lesz tökéletes, s mindig újabb

és újabb trükköket találnak ki arra, hogy mások életét megkeserítsék. Ez a tény okozza azt, hogy senki sem meri a világhálón megnevezni, megmutatni, főállásban magát, személyazonosságát. Ha virtuális (látszólagos) ez a látóság, akkor itt az emberek is látszólagossá válnak. Ennek ugyancsak

megvan a számítalan előnye és hátránya. A személyes védekezés, az önvédelem annyira rányomja a bélyegét erre a technikára, hogy egyben meg is határozza az emberek hozzáállását, viszonyulását. Teljes körű a bizalmatlanság és a félelem attól, hogy valaki megtudhatja az igazi nevem, hozzáférhet az adataimhoz, címeimhez, és visszaélhet vele. Ez még a kisebbik baj lenne, a nagyobbik az, hogy nemcsak az adataim veszhetnek el a feltörők által,

hanem a gépemet is tönkretehetik. Sokszor a rögzített adatok még a komputernél is értékesebbek. Magyarországon pedig a jó gép még mindig az elérhetetlen luxuscikkek közé tartozik. Lehet ugyan olcsóbban is szerezni, de azon nem lehet internetezni és chatelni.

A chatelők szokásai

Több hónap alatt a három legnagyobb, leglátogatottabb chatet néztem végig, s emellett még kisebb magyar és külföldi csevegőket is. Most csak a nagy magyar oldalakról (trefort.hu, gyaloglo.hu és chat.hu) beszéltek, amelyek szolgáltatásait tekintve nagyjából meg egyeznek. Ma már igen sok oldalnak van külön chatje, de ezek vagy nem

elégge látogatottak, vagy kevesen ismerik. A három nagy chat nagyon leterhelt a sok látogató miatt. Ezekbe általában kétféleképpen lehet belépni. Vagy regisztrációval (ez mindig problémás, és később sok gondot okoz a chatelőnek), vagy pedig anélkül. Ezek az oldalak kiemelt szobákat nyitottak (általában témakör és érdeklődési terület szerint), de vannak magánszobák is, amelyeket bárki nyithat. A magánszobákat le is lehet zárni, hogy mások ne lépjenek be. A fő szobákat úgynevezett operátorok irányítják, akik kirúghatnak bárkit (ezzel a hétköznapi kifejezéssel élnek!), akinek nem tetszik a szövege. Ezt a jogot egyes magánszobáknak is megadják. Most nem beszéltek a chat működtetéséről, szolgáltatásairól és kezeléséről.

Ezek olyan technikai dolgok, amelyek a chatelők igényeit szolgálják. Mindezek ellenére az erőszkos belépők és zaklatók minden szobában megtalálhatók. Az oldalak saját etikai szabályokat állítottak fel a chatelők számára, de ezt vagy nem tudják, vagy nem is akarják betartani az oldalak gazdái, a chatelők meg fűtyülnek rájuk. Mindebből látható, hogy a nagy csevegőkben ilyen szempontból teljes káosz uralkodik. Az egyik fő chaten teljes oldalt tesznek ki azok a trágár, durva, közönséges és pornográf nevek, amelyeket a szolgáltatók nem engedélyeztek. Ennek ellenére a chatelők furfangosan mindig újabbakat találnak ki, amelyekben egyértelmű szexuális utalások találhatók.

A chatelők maguknak különböző fantázianeveket adnak, amelyeket jellemzőnek tartanak, de legtöbbször a figyelemfelkeltés és meghökkenítés a céljuk. Sokan a nevük mellé tett évszámmal a korukra is utalnak. Általában a női és férfinevek első rá-

nézésre megkülönböztethetők, de sok esetben nem tudni, valójában kit takarnak.

Az úgynevezett közös szobába bárki beléphet, és ott színes folyamként gördülnek lefelé a szövegek. Ez a hőmpolygó szövegáradat a jellemző a legtöbb chaten. Azok a legizgalmasabb közös szobák, ahol több száz felhasználó van bent egyszerre, ezeknek nagy a népszerűségük. Mert minél többen vannak jelen az üzenetekben, annál színesebbek a sorok, és nagyobb a névvalasztek is, amit a sok privátózás sokak számára még érdekesebbé tesz. Valójában az üres szövegelés, egymás ugratása, piszkálása, macerálása (ennek rényleg semmi köze a beszélgetéshez) és a kötekedés a legjellemzőbb vonása a közös chateknek. Ezekben (a szobák témájától és az életkorcsoportoktól függetlenül) igen primitív társalgás folyik, hiszen értelmes mondatokra senkinek nincs ideje, de erre igény sem mutatkozik. Ha valaki mégis értelmes, tartalmas gondolatokat próbál becsempészni, akkor azt a jámbor chatelő hamar kiutálják, lehetetlenné teszik a többiek.

Farkastörvények uralkodnak. Ez a tartalmi és stíluszegénység egyben a chatelők általános szellemi szintjére is utal. A közös chatben egymást köszöntgetik, becézgetik órákon át, és apró, szarkaló megjegyzéseket tesznek egymásra idegen és ismerős emberek, hol finomabban, hol durvábban. Újabbban az egyik chaten azt találták ki, hogy egy képzeletbeli bulit rendeznek, és azon évődnek (40 körüli korúak!), hogy ki mit, milyen ételt vagy italt vinne el a buliba, stb. Valahol ez azt is jelenti, hogy ez az esti, éjjeli képzelgések valóságos bulit pótolnak. Fölöttik az emberben, hogy akik már ennyire ismerik egymást a közösből, miért nem találkoznak egy valóságos bulin? Úgy látszik, a chatbuli ol-

csóbb és kényelmesebb pótlék. A másik fajta chat az úgynevezett „priví”, ami a privát ablakot jelenti. Itt valójában csak két ember társaloghat, amíg valaki meg nem zavarja őket. Vagy belépéssel, vagy újabb jelentkezéssel, hacsak le nem tudja zárni a szobát a két beszélgető. Ez nem minden esetben sikerül. Nagyon sok chatelő azt csinálja, hogy benne van a közönségben, s közben egyszerre több priváttal is beszélget, ami mindig több külön ablakot jelent. El lehet képzelni, hogy ilyen esetben milyen szintű az odafigyelés egymás iránt. Még két ember is nehezen tud szót érteni, egymás mondanivalóját követni, hát még akkor, ha egyszerre másokkal is akar beszélgetni. Bizonyos chatelőknél ez a halmozás már komoly szenvedélyt jelent. Amit előbeszédben képtelenek elmondani (mert esetleg nincs is kinek), akkor azt a chaten korlátozhatják és teljes felelőtlenséggel megtehetik. Részben ebben rejlik a népszerűsége. Sokkal több emberrel lehet kapcsolatba kerülni rövid idő alatt (és ingyen!), mint az élő valóságban. Ezért a chat valójában egy „kibeszélőeszköz”, panaszláda és egyfajta fórum is. Sokan innen szereznek alkalmi jellegű közérdekű híreket, de érdekes, hogy ennek még sehol nem nyitottak külön szobát, mert mindenütt a magánéleti témák uralkodnak.

A chatelők lélektana

A chat jellegét és a beszélgetés alakulását elsősorban a technika határozza meg. Hiszen amikor nem ismerősről van szó, hanem két vadidegen emberről, először a két fél bemutatkozásával, alapvető megismerési szándékával kezdődik a beszélgetés. A technikai adottságok miatt nincs lehetőség hosszú és bővített mondatok megfogalmazására, hanem úgy, mint az SMS esetében, mindenki röviden és tömören próbálja kifejezni magát. Ebből adódnak aztán a kezdeti félreértések is, hiszen ha az egyik fél hibázik az írásban (betűtívesztések), vagy nem fejezi ki magát pontosan, akkor fölöslegesen megy az idő, és nem jutnak előbbre, csak tovább kuszálódik a megértés. Ezért van az, hogy ha egy chatés párbeszéd kezdetét megnézzük, úgy néz ki, mintha egy rendőrségi kihallgatási jegyzőkönyvet olvasnánk. Soha nem lehet tudni egy új belépőnél, hogy kicsoda, micsoda, ezért minden chatelő először az alapvető dolgok (kor, nem, lakhely) tisztázásával próbálja kezdeni a párbeszédet. De ez nem mindig sikerül – vagy az egyik hibájából, vagy mindkettőből. Általában a chatelők idegesek, türelmetlenek, kapkodnak, igazán nem is figyelnek a másik szövegére, ezért a megértés és megismerés, bemutatkozás ideje nagyon elhúzódik. Kivéve a profi chatelőknél, akik már az első szavakat olyan célirányosan adagolják, hogy a kérdéseik elől nem lehet kitérni. Mindenesetre a chatelés (jó esetben) sok izgalmat, sok érdekességet tartogat, ezért is használják olyan sokan. Másrészt egyszerűbb, mint az SMS, olcsóbb, mint a telefon, és rövidebb idő elég

sok információ megszerzésére, mint pl. e-mailben.

A chat másik nagy erőssége, hogy idegen emberek közvetett úton való megismerése ez a leggyorsabb és legjobb eszköz.

Típusok

A chatet sokféle ember sokféle célra használja, ám általában főismerhetők jellegzetes szándékok. Nagyon sokan ismerkedésre, barátok, ismerősök szerzésére használják. De nagyon sokan vannak azok is, akiknek ez csak egyfajta felüldülést, ki-kapcsolódást jelent a mindennapi munka után. Nem véletlen, hogy **a chaten a legnagyobb forgalom este nyolc és éjfélig egy óra között van.** Aki bizonyos ideig chatelt már, az hamar rájön, hogy amint az életben, úgy itt is különböző típusokba sorolható emberek ismerhetők fel. Őket a chatés szokásaikról lehet megismerni. Egyik ismerősöm fejezte ki ezt a legjobban, amikor azt mondta: **aki a chaten embertelenül,**

megbotránkoztatóan, agresszíven viselkedik, az az életben is olyan. Sajnos az ilyen típusokból van a legtöbb minden chaten, ráadásul ők inkább a fiatal korosztályokból kerülnek ki. Már a számítógépen nőtték fel, tehetségszüleik gépet vetnek nekik, de a nevelésükről nem gondoskodtak. Elképesztően sok magatartászavaros, az elemi illem-

beszélgetése i n k

szabályokat sem ismerő tizenéves található a chaten, de semmiben sem különbek a 20-as, 40-es korosztályok sem, legfeljebb náluk ez a magatartás nem olyan gyakori, ám más vonatkozásban ők még durvábbak, még rafináltabbak. Meglepő az is, hogy a chatelők között kevés az 50-60 év körüli, miközben a számítógéppel rendelkezők között elég szép számmal megtalálhatók. Sejtéseim és tapasztalataim szerint a chatelők 60%-a a 20 éven aluliak közül kerül ki. És a budapestiek aránya legalább 80% lehet. Ezek az adatok a torz internet- és gépellátottsági állapotokra utalnak. Amelyek nagyon sokára fognak rendeződni nálunk. Most nézzünk meg néhány jellegzetes chatelőtípust!

1. A futóbolond: minden szóba belép, nem leli a helyét, örökösen ugrál az egyik chatről a másikra, sehol sem tud megállapodni. Valójában egyik szobában sem érzi jól magát, aminek gyakori az oka, hogy már több helyen leszerepelt, sok szobából kirúgták.

2. A ravaszdi: ő nem regisztrálta magát, nem adja ki az adatait, úgy gondolja, így bátran tevékenykedhet minden szobában. Sokszor komolytalan, általában egyik chatről ugrál a másikra.

3. A fülelő: ő az, aki belép egy szobába, sokáig ott van, és csak fülel, de a világról sem szólna hozzá semmihez. Egy darabig ezt meg tudja csinálni, de általában a többiek szóra bírják, mire nagy sértődötten kilép. Nem csak a többszemélyes magánchatokban, de a közösen is ezt a fülelő, megaplóló magatartást folytatja.

4. A provokáló: neki az a lételeme, hogy ha valahová belép, rögtön rá figyelnek. Ezért állandóan csak kötekedik és provokál. Ezt persze csak addig teheti meg, amíg a többieknek el nem fogy a türelme.

5. A mocskos szájú: ez a fajta csak trágár, mocskos kifejezésekkel tudja kifejezni magát, vagy így akarja magára terelni a figyelmet. Sajnos nagyon sokan vannak, és utánpótlás mindig van belőlük.

6. Aki biztosra megy: ő vérbeli profi, nem tesz fölösleges köröket, tudja, mikor és kivel lehet, illetve érdemes beszélni. A közösen is hozzá tud szólni a témákhoz, nem utáltatja meg magát másokkal. Persze neki is nehéz ezt az egyensúlyt megtalálnia és fenntar-

tania. Az ilyen típus kialakulásához ezért időre és sok tapasztalatra van szükség.

7. A kezdő: ő még csetlik-botlik, sok pofont kap másoktól, de ha ügyes, hamar föltalálja magát. Általában a chatelők segítik egymást technikai és egyéb téren, de a legnehezebb dolgokban itt is mindenki magára van utalva. **A chat olyan, mint a mély víz, meg kell tanulni úszni benne.** És a chatelő hamar megtanulja, hogy az árral szemben nagyon nehéz úszni – de azért lehet. Ez utóbbira viszont kevesen vállalkoznak.

A chat nagyon sok emberről (a fiatalok és a felnőttetek is beleértve) kóros szenvedéllyé válhat, egyfajta hiánypótló eszközzé. Az emberi kapcsolatok soha nem voltak olyan mélyponton, mint manapság, amikor a technikai örület és a pénzhajhászás sokakat rabul ejt.

A közösségi, társasági élet hagyományos szintereit szétverték, lepusztították az elmúlt ötven évben. Rengeteg a magányos, sivár fiatal és felnőtt. **Sokan menedéket, érzelmi és lelki pótlókat keresnek a chatben, több-kevesebb sikerrel.** A megromlott társadalmi viszonyokért a chatelők nem lehet felelőssé tenni, ők csak következményei és tükröződésai társadalmi visz-

nyainknak. S még egy adalék, ami miatt a chat sokaknál pótlékká válik. Ez azokra vonatkozik, akik nem képesek intim kapcsolatokat teremteni. Vagy azért, mert képtelenek rá, esetleg nincs rá lehetőségük, vagy pedig azért, mert a chaten beszélgetések átmenetileg valamennyire kielégítik őket. Az teljesen nyilvánvaló, hogy nagyon sok szexuális gondokkal küzdő fiatal és felnőtt itt remél lelki, szellemi és érzelmi pótlékot szerezni. Amellett ez egy kényelmes eszköz. Viszonylag rövid idő alatt, nem túl sok fáradsággal lehet „kapcsolatot” teremteni.

Jövő

A chat nagyon gyorsan változó eszköz. Hatalmas fejlődés ment keresztül, és még sok lehetőséget tartogat számunkra. Ha majd bejönnek a képes és hangüzenetek, az megint nagy változást fog hozni. Tovább bővülnek majd a szobák témái, és speciális rétegűket szolgálnak ki. Az is lehet, hogy egy idő után közeletti chatoldalak is kialakulnak, aminek nagy jelentősége lenne. Jelenleg nálunk a chates kultúra még gyerekcipőben jár, mint ahogy sok minden más is. Mindenestre manapság nagy népszerűségnek örvend ez a szokás, szórakozás, játék. Sokan már arra is rájöttek, hogy hogyan lehet komoly ismereteket kötni a chaten, de a legtöbben csupán alkalmi időtöltésnek, kikapcsolódásnak tekintik.

Összeállításunkban a Médiahajó is szerepel, amely nagyjából magazinunk megjelenésével egy időben indul útjára, az Ablakok, ajtók oldaláról pedig a közelmúltban lezajlott BNV jut eszünkbe... Nem ígérjük, hogy mindig ennyire aktuális lesz címlistánk, most a véletlen állt be mellénk segédszerkesztőnek, de azért azok, akik hónapról hónapra regisztrálják a frissiben elkészült hazai webtartalmakat a Magyar Címtárba, talán nem véletlenül fedezik fel közöttük az éppen aktuálisat...

A mell kultúrtörténet
http://mellortenet.transindex.ro
Ablakok, ajtók
http://www.ablaknet.hu
Állásajánló
http://webmaster.allasajanlat.hu
Amrita
http://www.amrita-it.com
Anonim AIDS Tanácsadó Szolgálat
http://www.anonimaid.hu
Asztrológia
http://asztrológia.hq.hu
Asztrológia
http://www.asztrológia.at.hu
Autó-Fitt Kft.
http://www.autofitt.hu

B
B.C.S. Kft.
http://www.bcservice.hu
Balaton
http://balaton.lap.hu
Balatonberény
http://www.bereny.hu
Bank
http://www.bankweb.hu

Belgyógyászat
http://belgyogyaszat.lap.hu
Be-Ro 2002 Bt.
http://bero2002bt.fw.hu
Biztonság
http://www.biztonsag.lap.hu
Blogspot
http://miles.blogspot.com
Borítók
http://boritok.hu
Borítók
http://magyarzene.boritok.hu
Btech
http://www.btech.hu
Businessman Club
http://businessmanclub.hu

C
C Pen
http://www.cpen.hu
Chapel Ministries Hungary Rt.
http://chapel.ini.hu
Chatelo
http://www.chatelo.hu
Cobra Teem
http://vnet.hu/cobra3
Com Center
http://www.comcenter.hu
Commed Trade Kft.
http://www.commed.hu
CWS
http://www.cws.hu
Csevegőprogramok
http://csevegoprogram.lap.hu
Csongrád megye
http://www.csongrad-megye.hu

D
Dél-Magyarország Online
http://www.delmagyarjanlat.hu
Dísznövények
http://www.tuja.hu
Dolphinet
http://www.dolphinet.hu
Domboldal
http://www.extra.hu/domb
Durel Kft.
http://www.durelepuletgepeszet.hu

E
EBookMan
http://www.ebookman.hu
Érmék
http://www.lba.hu/forint/index.html

Északi Fény
http://www.alkotomuhely.hu

Evva Hungária Kft.
http://www.evva.hu
Exex Stúdió
http://www.exex.hu/studio

F
Fájlkezelő
http://fajlkezo.lap.hu
Fájlkezelők
http://www.tar.hu/fajlkezo
Falusi Turizmus Centrum
http://free.x3.hu/kozard
Feng-shui
http://www.afengshui.hu
Fotómagazin
http://www.photonet.hu
Franklin
http://www.franklin.hu
Fuvarozás
http://www.koltoztetunk.hu
Fuvarszervezés
http://www.szikraifvaros.hu
Fűtőmódok
http://www.futesek.hu

G
Geocaching
http://geocaching.hu
Gépész
http://gepesz.lap.hu
Gigatechnik
http://gigatechnik.freeweb.hu
Gold-Motors Bt.
http://members.chello.hu/goldmotors
Golf
http://www.oldlakegolf.com
Gondolkodom
http://gondolkodom.hu
Gönczi palacsinta
http://www.gonczy-palacsinta.hu
Gred
http://www.tar.hu/gred
Gyermeklap
http://www.kiskobak.hu

H
Hahaha
http://www.hahaha.hu
Hajóépítés
http://www.concordia.matav.hu/hajo
Hajósbolt
http://www.maritime.hu
Hévíz
http://heviz.lap.hu
Hexaglot
http://www.hexaglot.hu
Hirdető
http://www.hirdetolap.hu
Holdbolt
http://www.holdbolt.hu
Honlapterkép
http://www.geocities.com/art29c
Host-sites
http://www.host-sites.hu
Humor
http://www.lba.hu/smile
Hunvista
http://www.hunvista.hu

I
Ingatlan-adatbázis
http://www.casa.hu
Ingatlaniroda
http://www.jambing.ini.hu
Ingatlanpiac
http://www.ingatlanpiac.hu
Ink
http://www.inlink.hu
Internethajó
http://www.internethajo.hu
Irodabolt
http://www.irodabolt.hu
Írókéz SK
http://www.irokezsk.hu

J
Játék
http://fojatek.hu

K
Kalandjáték
http://www.kalandjatek.hu
Kalocsa
http://kalocsa.lap.hu
Kamionalkatrészek
http://www.kamionbonto.hu

a mi Mac **ink**

Magyar Címtár

Karácsony
<http://www.karacsony.lap.hu>

Kas-Pack
<http://www.kas-pack.hu>

Képek
<http://www.freeweb.hu/kiszolt1/Kepek/kepek.htm>

Kezeket fel!
<http://www.extra.hu/kezeketfel>

Kifőzde
<http://kifozde.inf.hu>

Kovat
<http://kovat.ini.hu>

Krix-krax
<http://extra.hu/krix-krax>

Kung-fu Akadémia
<http://www.kungfuakademia.hu>

L
Lakberendező
<http://www.extra.hu/lakberendezes>

Lehőz & Társa Bt.
<http://lehoczbt.fw.hu>

Letöltések
<http://letoltes.lap.hu>

Lexibook
<http://www.lexibook.hu>

Lovas Nemzet újság
<http://www.lovasnemzet.hu>

Lőrincz L. László
<http://www.extra.hu/shogun>

M
Magyar Könyvelők Országos Egyesülete
<http://www.mko.e.hu>

Magyar várak
<http://www.varak.hu>

Malév Repülőklub
<http://malev.repuloklub.hu>

Menedzserkalkulátorok
<http://www.royal.bi.hu>

Mars-bolt
<http://www.marsbolt.hu>

Medic Info
<http://www.medicinfo.hu/humor.html>

Megacity
<http://www.megacity.4u.hu>

Metalindex
<http://www.metalindex.hu>

Meztelen Ébéd
<http://www.tar.hu/meztelenebed>

Médiahajó
<http://www.mediahajo.hu>

M. Gyuri
<http://www.mgyuri.hu>

Mindmegette és a Knorr
<http://www.mindmegette.hu>

Mobilhírek
<http://www.mobilhitek.hu>

Mobiloffice
<http://www.mobiloffice.hu>

Mozi
<http://mozi.rulz.hu>

MP3-borítók
<http://mp3.boritok.hu>

MusicHello
<http://www.musichello.com>

Múzeumok
<http://www.museum.hu>

N
Netkukac
<http://netkukac.ini.hu>

Netrevaló
<http://www.netrevalo.hu>

O
Órszálon
<http://www.orsazon.hu>
Orvostudomány
<http://orvostudomany.lap.hu>
Otthonok
<http://www.otthonok.hu>

P
Paks
<http://www.paksnet.hu>

Panni társkereső
<http://panni.pottom.com>

Pécsi Hét
<http://www.pecsihet.hu>

Pedagógiai Központ, XVII. kerület
<http://w3.internet.hu/pedkoll>

Phoenixpower
<http://www.phoenixpower.hu>

Poligocsi
<http://www.poligocsi.hu>

Proathlon
<http://www.proathlon.hu>

Prospero
<http://www.prospero.hu>

R
Rajzfilmek
<http://rajzfilm.lap.hu>
Rehabilitáció
<http://www.egyutt.info.hu>
Rohanás
<http://www.elender.hu/~halaszjp>
Röplabda
<http://www.freeweb.hu/szfsc>
Rövidítések
<http://www.rovidites.hu>

S
Sarokpont
<http://sarokpont.fw.hu>
Siutak
<http://siutak.vilaglato.hu>
Spider-Net
<http://epitkezes.tarantula.hu>
Sportfotók
<http://sportfotok.hu>

Studentnet
<http://www.studentnet.hu>

Studing Art
<http://www.studing.hu>

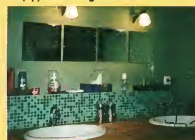
Szaku
<http://www.szaku.hu>
Szállás helyek
<http://szallashelyek.vilaglato.hu>
Személyzeti tanácsadó
<http://www.skscastle.hu>
Szerencsejatek
<http://www.szerencsejatek.lap.hu>

Szexshop
<http://www.szexposta.net>
Színes info
<http://www.szinesinfo.hu>
Szösszenet
<http://rgyozo.axelero.hu/szosszenet>

T
Tamás Zita – divát
<http://members.chello.hu/divat>
Targoncaszerviz
<http://www.amg-targoncaszerviz.hu>
Társközvetítő
<http://www.tarskozvetito.hu>
Távkönyvelés
<http://www.tavkonyveles.hu>

Teveclub
<http://www.teveclub.hu>
T. Feri
<http://www.tferi.hu>
Topolisz
<http://www.topolisz.hu>
Történelem
<http://www.mult-kor.hu>
Trojka vendéglő
<http://trojka.hu>
Tűzföld
<http://w3.internet.hu/brave>

U
UltiNet
<http://www.ultinet.hu>
Üvegmozaik
<http://www.uevegmozaik.hu>

Üzleti tanácsadás
<http://www.sulaco.hu>

V
Vásárok Európában
<http://www.termy.cz/vasarokindex.htm>
Vas Megyei Munkaügyi Központ
<http://www.vasmmk.hu>
Világlátó
<http://korutazasok.vilaglato.hu>
Villa-Lux
<http://www.villalux.hu>

W
Wahun
<http://www.wahun.hu>
Wallpapers
<http://wallpapers-world.freeweb.hu>
WAP-radar
<http://www.wapradar.hu>
Western
<http://www.extra.hu/western>
World Rally
<http://www.worldrally.ini.hu>

Z
Zsolt
<http://kiszolt1.freeweb.hu>

Volt job!

Online állásközvetítők

Már az elején le kell szögezni, hogy az állás kereső és -kínáló oldalak bemutatásához éppen elégséges választékból szemezgethetünk. Ha bármelyik portálszerű site katalógusában ebbe az irányba indulunk, igencsak komoly kínálat tárul eléünk, szépek, csúnyák, okosak és buták, mint minden netes slágertémában. A nagy masszából azokat választottuk ki, amelyek az internetre teremtek, és nem valamelyik offline iroda homepage-eként üzemelnek.

A híroldalak vagy a keresők közül az ember azt választja ki magának, amelyikről pozitív tapasztalatokkal rendelkezik, valamely szempontból jobbnak ítéli a többinél – vagyis amelyik bevált. Annál tart ki az első nagyobb csalódásig, vagy amíg nem kap fülest egy kreatívabb dologról. A jobsite-ok – akár a partnerkeresők – használata más elvek

alapján működik: csekély erőfeszítéssel mindegyikre betegetjük a lábunkat, s minél többre, annál nagyobb az esélyünk célunk elérésére. Az ilyen fajta oldalak nem tartalmuk gazdagságával, hanem a regisztráltak számával dicsekednek, akár a hirdetési újságok – lehet bármilyen ízléses a küllemük, ha nincs bennük hirdetés.

Gyűjtőhelyek

Néhány általános tapasztalattal kell kezdenünk, mielőtt egyenként vizslatnánk a szerencsés és szerencsétlen kiválasztottakat. A dolog nagyjából minden esetben úgy működik, hogy a munkakereső ingyen felteszi az önéletrajzát, a munkakínáló cég pedig (pénzért?) az állásajánlatait. Emellett bizonyos összeg fejében a vállalatok válogathatnak az önéletrajzok közül, a magánemberek pedig ingyen kutakodhatnak az állásajánlatokban, kritériumok alapján. Így elméletileg egyszerre megoldódik a kereslet és a kínálat ügye,

állás i n k

s jó esetben némi bevételre is szert tehet a site üzemeltetője. Általánosságban ez a jobboldal működési mechanizmusa. A rendet néhány gyűjtőoldal töri meg, megbontva a harmóniát és az egy-síkúságot. Egy picit olyan ez, mintha az újságosnál a Népszabadságot, a Magyar Hírlapot és a Magyar Nemzetet külön-külön is árulnák, és ugyanakkor a hármat egyben, teljesen új arcualattal, egyetlen újság ár-ért. Hát ezek után sok nem szól az egyéni számokban induló versenyzők mellett, egy dial-upos internetező inkább a munkanélküliséget választja, mint hogy egyenként letöltőn tényleg jobboldalt, és keresgessen benne sűrűn szentséggel. Itt válik tanácsstallanná az elemző: elég csak a hirdetéskonténereket figyelmeztetni, vagy gondolkodjunk a kicsi, ám lelkes vállalkozásokra, amelyek életben tartják a nagyokat, ellátják őket hirdetésekkel és egyáltalán tartalommal? Az elemző erre azt mondja, hogy igen, ezúttal szeressük a kicsiket is! Fussunk át az értékelési kritériumok! Sokat elárul egy álláskereső működőképességéről, hogy mennyien veszik igénybe, vagyis milyen számokkal kecsegtet a dolog. Azután nem hátrányos, ha kezelhető, reménytelítő, csábító a külseje, és tartalmaz a tartalma. Ezenkívül, ha valamilyen többlet ad a konkurencinál (hozzáadott tartalom), külön megtapsoljuk. Ja, és fontos: bölcseségek, művészek keresnek más módon állást, az internet még csak tudomást sem vesz róluk!

A multi

Az angol smart szó számos jelentéssel bír, kellemes és kellemetlennel is. Aki smart, az lehet okos, ügyes, furfangos vagy akár csinos, divatos, de nem kizárt, hogy csipős, és szűr. Hogy a Job4Smarts

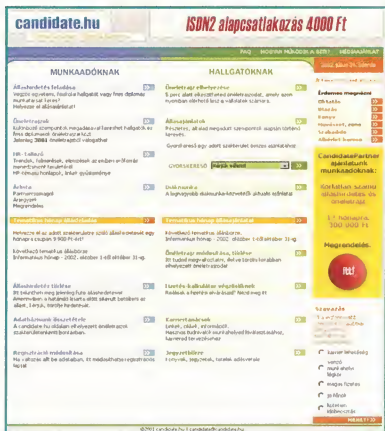
(www.job4smarts.com) készítői melyikre gondoltak, nem fogjuk megtudni, de feltehetően mindegyikre, mert ez mind együtt éppen elég ahhoz, hogy valaki komoly karriert fusson be. Emellett az sem elhanyagolható szempont, hogy az üzlet vagy az IT világában forogjon, mert a többi online állásközvetítőhöz hasonlóan a J4S is az ilyenekre fókuszál.

A címodalán forog a Föld, a nyugati félteke mellett a „munkaadók”, a keleti félteke mellett a „munkavállalók” rovatai találhatók. Mi mégis inkább a Kik vagyunk? kérdés felé vesszük az irányt, hátha többet megtudunk. De nem. A válasz ugyanis a világháló hasznároló értekezik, meglehetősen közhelyesen, még a „jobboldalokról” sem nagyon esik szó. A munkaadók oldalán egyre-másra töltődnek le a Magyarországon gyökeret eresztett multinacionális cégek logói, hogy az ember lélegzete eláll: a kereskedelem, a média, a telekommunikáció oroszlanjai itt keresik a munkatársakat? Hát igen, úgy tűnik, hogy itt keresnek, ha szükségük lenne valakire, de általában csak bemutatkoznak, megemelik a kalapjukat, és sarkon fordulnak – az esetek túlnyomó többségében nincs munkaerő-felvétel. Kecsegtetni tehát a gondolattal, hogy a világ üzleti életének ütübőrére tarthatjuk a kezünket, de kénytelenek vagyunk többször visszaneézni, hátha van üresedés – jaj, hiszen ez a szerkesztők célja!

A felület jól kezelhető, elkezdte attól, hogy a nyitó oldalon elgürög a felirat a kurzor elől. A keresőrendszer a megszokott, szerencsére nem akarták forradalmasítani. A hozzáadott tartalom a karrierépítő-rovatban érhető tetten. A gyors IQ-teszt (tiz kérdés) hibátlan kitöltése után hiába várunk zsenialitásunkra utaló elismerő kijelentéseket, egyszerűen közli, hogy tők jó, és ennyi. A nyelvi teszt angol és német, a legördülő menüből kell a hiányzó szavakat pótolni. Azután jön egy önéletrajz- és kísérőlevél-gyorstalpaló angolul, illetve magyarul, ahogy ez már hagyomány a jobsite-oknál – meglátjátok!

A campus

A Candidate (www.candidate.hu) az egyetemistákat, főiskolásokat, illetve a friss diplomásokat célozza meg. A regisztráltak száma valamivel ezer fölött van, alacsonyabb az átlagosnál, bizonyára a szűkített célközönségnek köszönhetően. A nyitó lapra két oldalról száguldanak be a rovat-címek, az egész nagyon látványos, a színek kellemesek – nem hogy lépkedni, egyenesen szálldosni lehet a tartalomban, ame-

lyet világosan kettőszta-
nak a munkaadóknak és
a hallgatóknak szóló ré-
szekre. A kereset ügy ol-
dották meg, hogy ha va-
lamelyik kritérium szerint
választunk, a többi
a rendszer automatikusan
szűkíti. Így nem fordulhat
elő, hogy a friss jogi diplo-
mával rendelkező ifjút
szoftverüzemeltetői állás-
sal kecsegtessék. A FAQ
egyre több újonnan léte-
sített site-ról marad el az internet térhó-
dításával, a világháló használatának hét-
köznapivá válásával. Itt viszont gondol-
tak rá, és ez mindenféle szempontból
hasznosnak látszik. A lényeg, hogy össze-
foglal mindent, amit az állásközvetítő-ol-
dalak használatáról tudni kell, és megad-
ja azokat az adatokat, amelyek alapján
mérlelhetünk, mielőtt regisztrációra
adnánk a fejünket. Az előző honlapról
(J4S) lemaradt az árlista (szemérmesen
a működtetőhöz kell fordulni a szükséges
adatokért), itt viszont van: a munkaerő
kereső cégek 6900 forintért kapnak egy
önletrajzot. (Az álláskereső számára in-
gyenesek a szolgáltatások, a munkaerő-
keresőknek kell fizetniük.)
Kiegészítő tartalom gyanánt egy remek
ötlettel találkozhatunk, kár, hogy még
nem nagyon vették igénybe az egyetemist-
tá. Ez a jegyzetbörze. Aki állt már a ká-
racsnya alatt görccsel a gyomrában, hogy
miből készül fel a január 4-ei vizsgájára,
az tudja, hogy adott esetben egy vagyon
fizetne érte, ha tudná, hogy kinek. Az öt-
let tehát remek, ám a keresés után kide-
rül, hogy a görcs mégsem hagy alább,
mert sehol egy épkezláb jegyzet.
A karrier tanácsok között találkozhatunk
a munkahelyi beilleszkedés problémáival,
a külföldi lehetőségekkel, a szakmai gy-
akorlat örömeivel és buktaival. Ezenkívül
vannak cikkek a munkaerő-piaci trendek-
ről és a friss diplomások fizetési igényei-
ről – mindez szembesítve a realitásokkal.
Fórum elméletileg létezik, csak még nem

lakták be az egyetemisták. Feltehetően
máshol ragadtak!

A mosolygós

Európa karrierpiacaként hirdeti magát
a Jobplot (www.jobplot.hu), közben
pedig vezetőül mosolygós arcokkal né-
zünk szembe mindjárt a nyitó oldalon.
Ebben a pillanatban tűnhet fel, hogy a
jobsite-okon nincsenek képek,
csak szöveg és logók, s ez alól
a Jobplot kivétel. Mivel egy
nemzetközi hálózat tagja, lénye-
gesen nagyobb számokkal (pl.
66 ezer ajánlat) kecsegteti az
álláskeresőt – ez viszont csak
azoknak jó hír, akik még a hatá-
rainkon túl is melóznának,
a többieknek édes mindegy.
A rendszer ugyanaz, csak a kere-
sési kritériumok között szerepel
a nyelv meg a földrés. Azt kell,
hogy mondjuk, hiába a nagyobb
választék, továbbra is a business
és az IT van előtérben, humán té-
mákban itt sem segítenek a sze-
rencsétlen bölcseken. De hát ez
a háló sajátossága.
A bónusz tartalom Pályacsúsz Ma-
gazin fedőnév alatt szerepel, és
periférikus, valóban magazin-
jellegű témákkal foglalkozik,

amelyek tényleg hiányoznak a többi ha-
sonló honlapról, úgy mint a kismamák el-
helyezkedési nehézségei, kikapcsolódás,
továbbképzés, munkahelyi viccek stb.
Mindez egybevág a feelinggel, hogy
a site arculata inkább egy női magazin
külmére emlékeztet, és a tartalom is eb-
be az irányba mozdul el, bár nem mintha
baj lenne. Így legalább más, mint a többi.

Az üzleti

A CV Online (www.cvonline.hu) szintén
nemzetközi, meghozza a kelet-európai
site-ok hasonló nevű hálózatának (CVO)
tagja. Fantasztikus, több tízezer szá-
madatok röpködnek a levegőben, bár nem
mindegyikről tudható, hogy mit is jelent
pontosan. Például mi a különbség az ál-
lásajánlatok és az aktuális állásajánlatok
között azonkívül, hogy az előbbiek mint-
egy negyvenszeresük az utóbbiaknak? És

Jöhet az őszi levélhullás.

PRÍM *posta*

http://www.prim.hu

link

ugyanaz vonatkozik az álláskeresők és a feltett önéletrajzok közötti különbségre. Ha a társadalmi viszonyokat hűen tükrözik az oldalak olvasható számai, akkor olyan mértékű munkanélküliség lenne idehaza, hogy a legjobb lenne azonnal csomagolni. (Feltesszük, sok álláskereső talált már, csak nem vette le az önéletrajzát, vagy keres az is, akinek van, csak elégedetlen.) Ami minden oldalról elmondható, az

ajánlattal és keresettel dicsekedhet. Ehhez jön a saját tartalom, többnyire ugyanazokkal a témákkal: önéletrajz, IQ-teszt, tanácsok stb.

A Jobmonitor (www.jobmonitor.hu) tíz internetes álláskereső, harminc személyzeti tanácsadó, tizenöt-tizenöt vállalat és egyéb vállalkozás adataival jelenik meg, köztük szinte mindegyikkel a fent említett oldalak közül. További szolgáltatása, hogy e-mailben is elküldik azokat az időközben beérkezett állásajánlatokat, amelyek megfelelnek az általunk megjelölt feltételeknek. Egy account manager biztosan tud célirányosan keresni, és nagyon nem is viszik be az erdőbe, de aki nem az üzlet vagy az informatika világában szeretne munkát találni, annak be kell érnie az „egyébbe”. Itt a szerkesztők, azon felbuzdulva, hogy tekintélyes mennyiségű adattal rendelkeznek, létrehozták a „kultúra” munkaköri meghatározást, ezen belül viszont ömlesztve táncoslányokat, gépkocsivezetőket és tanárokat keresnek közös kategóriába tartozóként. Mostoha körülmények!

Bugyancsak portálszerű a Karrier (www.karrier.hu), ahol a sokféleséget a látvány zagyvaságával is hangsúlyozni próbálták a készítő. Sajnos az embernek percekig döbbsen kell vizslatnia a nyitó oldalt, hogy eldönthesse, hová bökkjön végre. A munkaköröket divatos angol szavakkal jelzik: Eco, Techno, HR, IT, Sales – nyugodtan lehetnének rapzenekarok nevei is. Ehhez képest meglepően olvasmányosak a cikkek. A la carte elnevezéssel szerepel a járulékos – és egyébként nagyon eredeti – tartalom, amelyben a megszokottaktól kívül például Jósda, Grafománia (már az önéletrajzokat sem fogadják el kézírásossal!) és szakpszichológiai tanácsadás is szerepel. A karrierasztrológia mókás, arról szól, hogy a jegyükkel milyen fajta munkakörökre vagyunk alkalmasak, milyen a Bika, az Oroszlán és a Rák stb. főnök, hogyan kérjünk tőle fizetésemelést, stb. A Havi fix egy kis ablakban kinyúló kalkulátor, amely földrajzi hely, munkaterület és beosztás szerint megmondja, hogy mekkora az ideális fizetés.

állása **i n k**

A csinos

Munkát nem kínál, ellenben az emberek magukat kínálják a www.manoken.hu oldalon. Egy hölgy lépett a „választék”on, majd néhány figura mintegy a témák prototípusaként jelenik meg: a statisztika, a modell, a táncos, a fitness, a hostess és a gyermek. Emellett ügynökségek és fotósok is ajánlják magukat. Csak azért tettük ide búcsúzóul, hogy oldjuk a hangulatot. Hangsúlyozzuk: ezt a site-t csak akkor használhatjuk, ha táncost, hostessst stb. keresünk magunknak. Ha munkát, akkor nyomás!

itt hatványozottan érvényes: kimondottan az üzleti és információs világra koncentrált, s még csak fel sem kínál mást. A hozzáadott tartalom erőssége a fórumnak az a fele, amelyben felkért humánerőforrás-szakértők (munkajog stb.) vesznek részt, ám a szabad csevegőszobák is felülről vezényelték, vagyis a szerkesztők által megadott témákban várják a hozzászólásokat. Itt is vannak tesztek, hírek, képzési lehetőségek, ezeket a pontokat beállították segítségével oldják meg.

A gyűjtők

Mint az elején említettük, több olyan site is létezik, amely saját szerkesztésű keresőjébe más online jobboldalakat regisztrált felhasználóit nyomja be, így módon jóval több

Jöhet az őszi levélhullás.

http://www.prim.hu

PRÍM *posta*

RomaPage – a romaportál

A Kurt Lewin Alapítvány 1997 óta működteti a RomaPage-et, a magyarországi cigányság honlapját. Napjainkban már több mint 6000 hír, zenedaráb, tudományos írás, szépirodalmi szövegrészlet lelhető fel a weboldalon. Mostantól négy tehetséges roma egyetemista fiatal gondozza a RomaPage-et.

A szerkesztők büszkék arra, hogy az internetes lap már akkor létezett, amikor az Oktatási Minisztériumnak vagy a Nemzeti és Ethnikai Hivatalnak még nem volt saját weboldala. Ma már számos, a témával foglalkozó internetoldal elérhető, s a romák is mind nagyobb számban férnek hozzá a világhálózathoz. Az azonban egyedülálló, hogy roma egyetemisták szerkesztik, frissítik a honlapot, ráadásul ők tartják kézben a weboldal menedzselését is.

A RomaPage a szerkesztők tervei szerint a továbbiakban külön portált biztosít folklor- és dzsesszegyütteseknek, költőknek, művészeknek, valamint olyan civil szervezeteknek, amelyek azt szeretnék, ha „nemcsak fent lennének a weben, de meg is találják őket ott” – mondja a RomaPage egyik munkatársa. Érdemes megemlíteni a Kurt Lewin Alapítvány fiatal honlapszerkesztőinek névsorát: **Ádám Éva, Lócsai Terézia, Pintér Szabolcs** és a felelős szerkesztő, **Horváth Valéria**.

A honlap a **www.romapage.hu** címen érhető el. Az **ink** egy korábbi számában már volt szó Magyarországon legnagyobb kisebbsége, a romák internetes megjelenéséről (2001. február). Azon túl, hogy eltelt egy év, s érdemesnek tartottam újból körbenézni ezen a téren, két okból is fontosnak tartottam egy külön cikket szentelni a cigányság internetes megjelenésének, ezen belül is a RomaPage ol-

dalknak. Az egyik ok az, hogy a magyarországi cigányság szociális helyzete változatlanul égetően szükségessé teszi mindenféle romákkal kapcsolatos hír, információ megjelenítését az interneten. A másik ok pedig, hogy megszületett az első igazi magyarországi romaportál.

A RomaPage honlapot a Kurt Lewin Alapítvány működteti, Horváth Valéria felelős szerkesztő elmondása alapján 1997 szeptembere óta. A site célja az előítéletek megelőzése (csökkentése) **objektív és friss hírek**, információk internetes megjelenítésével, a szakmai körök – elsősorban a felsőoktatás, a társadalomtudományok, valamint a szociális szféra – ellátása a cigánysággal kapcsolatos információkkal, valamint az internethez mind nagyobb számban hozzáférő roma fiatalok **pozitív jellegű identitásának megerősítése** kulturális és oktatási fórum biztosításával.

A RomaPage munkatársai olyan fiatal roma szociálpolitikus, szociális munkás egyetemisták, akik a jóvédelemserzés mellett szakmai jellegű ismeretekhez, valamint a munkához nélkülözhetetlen kapcsolatteremtéshez jutnak tevékenységük során.

A RomaPage eddigi eredményei

A honlapra 1997 szeptembere óta 3350 anyag került fel, ebből 175 angol, 50 pedig roma nyelvű. A weboldalon található információk közül kb. 1500 hír (ebből mintegy 700 a Roma Sajtóközpont hírányaga, 400 az MTI-től, 400 más információforrásból származik), 141 pályázat, 579 tanulmány, rezümé, szépirodalmi alkotás, bibliográfia,

szocháló **i n k**

lexikoncikk, 71 zenei részlet, 280 képi anyag, valamint 540 más sajtóforrásból átvett írás.

A RomaPage portál tartalmában, külső megjelenésében, az információ szervezésében, valamint a szerkesztőségi munka tekintetében egyaránt megújult.

A változtatás okát a szerkesztők abban jelölték meg, hogy meg kell felelniük az internetes tartalomszolgáltatás új kihívásainak. „Mivel a program kulturális és társadalmi missziót tölt be azzal, hogy információt szolgáltat, ebből következően sikeresnek kell lennie ahhoz, hogy a hírek mind több emberhez eljussanak” – mondja az egyik munkatárs a szerkesztőségben. Saját tapasztalatuk is megerősíti, hogy lejárt a statikus információszervezés kora: az a honlap tud „érvényesülni”, amely állandóan frissülő tartalommal, aktívan keresi meg a felhasználót, ahelyett, hogy passzívan várja, amíg „rálikkelnek”. A RomaPage **dinamikus portál**á vált.

Mi változott?

Az új RomaPage rendszeresen jelentkezik olyan **képes-hangos tudósításokkal**, amelyek tudományos konferenciákról, politikai eseményekről, valamint kulturális programokról szólnak.

Az eddigi tartalom mellett felételenül megemlítendő a kialakított **fotótár**, amely a sajtó többi területének munkáját építve megkönnyíti, mint az

előítéletek megelőzését. A Roma Sajtóközponttal együttműködve a honlap olyan lehívható fotómintákat tartalmaz, amelyek megfelelő minőségben elérhetők a hazai és külföldi magán-személyek, valamint a média számára.

Voice of Victims: a RomaPage nyitó oldaláról is elérhető hang- és mozgóképanyagok olyan emberek megszólalásai, akiknek életük során valamilyen módon diszkriminációban volt részükről ma voltunk miatt. E szolgáltatás fontos a Nyugat-Európában és Észak-Amerikában működő nonprofit szervezetek, illetve döntéshozók tájékoztatása miatt is.

A szerkesztőség nagy hangsúlyt fektet az **angol nyelvű** anyagok megjelentetésére. Ezen a téren komoly lemaradása volt a RomaPage-nek, ami – Horváth Valéria szerint – részben a szűk határidőknek és az erőforráshiánynak volt köszönhető.

A nyomtatott sajtó anyagai közül is jelentős mennyiségben kerülnek fel információk a RomaPage-re – természetesen a hozzájárulásukkal. Ezzel a szerkesztők célja nemcsak a romákról szóló információk minél hatékonyabb elérhetővé tétele, hanem az is, hogy az olvasónak módja legyen látni, miként közelítik meg az egyes híreket, társadalmi jelenségeket a különböző napisi hetilapok.

A régi munkatársak mellett újakat – roma fiatalokat – is foglalkoztat a RomaPage. Ádám Éva, Lócskai Terézia, Pintér Szabolcs és **Lévai Olga** az ELTE hallgatója, s büszke arra, hogy a honlap szerkesztésében részt vehet. Tevékenységük során – amellet, hogy a weboldal tartalmi és HTML-fejlesztésében részt vesznek – olyan **munkalehetőséghez** jutnak, amely **szakmai ismereteiket** bővíti.

Új szerkezet

A weboldal új szerkezete az ismert magyar és külföldi **portálok** felépítésére

emlékeztet. A rugalmasabb és áttekinthetőbb megjelenés mögött az információk újszerű, PHP alapú szervezése áll. A cikkek, hírek, pályázatok mindegyike mellett közvetlenül elérhetők más honlapok linkjei, más – a témához szorosan kapcsolódó – cikkek, hírek, információk.

Az információk szervezése nem az eddig megszokott rovatrendszer szerint történik, hanem különböző témaköröket ölel fel a site. Így jelenik meg például az előítélet-diszkrimináció témaköre (amelyben a napi híryanagok mellett jogvédelemmel kapcsolatos információk, tudományos írások, weboldalak linkjei is megtalálhatók, sőt a hang- és mozgóképanyagok is az előítéletek megelőzését szolgálják). Hasonló a sajtó, valamint a politika témakörének megjelenítése is. A weboldal a **www.romapage.hu** mellett a **www.romaportal.hu**, valamint a **www.romamedia.hu** címen is elérhető.

Ami változatlan

Változatlan a szemléletmód. A Kurt Lewin Alapítvány munkatársai töretlenül azon dolgoznak, hogy a RomaPage program mögött meghúzódó értékek a munka során tükröződjének a weboldalon. **Változatlan** a RomaPage munkájának szervezése: a szerkesztők meggyőződése szerint a végsőig törekedni kell arra, hogy a RomaPage önfenntartó legyen, még akkor is, ha erre nincs reménye a civil szervezet által működtetett honlapnak.

Shakespeare 3.1

Hamarosan új generációs játékok garmadája lepi el a piacot. Nem attól lesznek még sikeresebbek, hogy még brutálisabbak elődeiknél, hanem attól, hogy minden komponens megtalálható bennük, ami egy igazi boszorkányszöveghez kell: szex, erőszak, rock and roll, rejtély... Olyan 3D-s szerepjátékok nyomják le a Half Life-ot és a Quake-et, amelyek sztorijai mind egy helyről származnak: William Shakespeare életművéből.

A szeptember 11-ei vérengzés óta szigorú monotonossággal nő a legkülönbözőbb kaland- és egyéb játékokkal szembeni elvárások halmaza. A virtuális világnak azzal kell konkurálnia, ami egyszerűen nonszensz: hogy a nappaliban élő egyesekben robban föl a „szabad világ” két talán legjobban őrzött szimbóluma egy mobil- és egy országimázsreklám között. Ellentétben Hollywood soros hiperborzalmaival, amelyeket immár DVD-ről szíppanthunk agyunkba, itt nincs lehetőség semmilyen decens kis háromszögre vagy pöttyre, az adást megszakító breaking newsra nem vonatkozik a korosztályokra bontó rendszer. De nem ám! Éppúgy hat hattól hatvanhat évesig, jól belemarva

magát az emberi tudatba és tudattalanba. Ezzel olyan magasra emelve a tétet borzongásügyben, mint eddig még senki és semmi. Még jobb grafika, még több vér, még több borzalom önmagában nem segít. Az Achilles-sarok maga a sztori. Jó, jó, szét kell lőni New Yorkot, mert terroristák támadták meg: old fashion, volt már ilyen, nincs olyan káeuropeai hely, ahonnan le ne selejtezték volna az ehhez használatos gépeket. Győzzük le a világ összes lehetséges harcművészeti iskoláját egyetlen sorozatverseny keretében: szintúgy volt már, lehattál partra szálló amcsi tengerészgyalogos és jokozena egyaránt. A Doom-Quake-Half Life-világ bugyraiban olyan állapot lehetett, amilyen csak akartál. Most már nincs tovább, a mirigyek és hormonok hozzácsoktak a borzalom izgalmi szintjeihez, egy jobban kimunkált klánharcos súlyosabb arcá edzetté magát, mint a hágai törvény-szék elé állított délvidéki gyilkosok. És nem mentség, hogy az

egyik csak játék a virtuálisban. Szóval valami hibádzik, de rendesen. Megmondom, mi van. A következő lépés nem lehet más, mint profik kezébe adni a sztorigyártást, nem súlyosan gépfüggő fejlesztőmérnökre bízni azt, amihez dramaturgoknak, szövegíróknak és egyéb más színházi embereknek kell hozzájárulni. Nagy biznisz: a Silicon Valley tucat-száma találhat magának kádert a humán szférában, pláne mifelénk. Keleten, ahol köztudottan sokkal kreatívabbak a kreatívak, mint a Nagy Vízen túl. Mit nem adnának egy ilyen játékfejlesztő cégnél Geszti Péterért, aki, ha kell, maga elmondja Hamlet monológját a Rapülök kíséretében, Gryllus Dorka közbejöttével. Bár arra azért kíváncsi volnék, hogy ki volna képes angolra ferdíteni G. P. szócsavarmányait. Bár ha arra gondolok, hogy Frédi és Béli akkor lett igazi siker Amerikában, amikor Romhányi József ma is etalonértékű szinkronját visszaültették angolra... Tartok tőle, hogy semmi nem lehetetlen.

Ha vannak szakemberek, már nem is kell

Novell

www.novell.com
<http://www.novell.com>

link

szexoldala i n k

más, csak egy jó szerző, aki kilőszámra szállítja a témát és az alapanyagot. Holt szerző a jó szerző, részint mert nem szól bele a húzásokba, részint pedig mert holtában valószínűleg jogdíjmentes. Márpedig itt mind a kettő vaskos szempont.

Lehetetlen volna kihagyni a Rómeó és Júliát. Kiindulási pontnak ott van *Baz Luroman* átírata, amelyben maga *Leonardo Di Caprio* domborított a szerelmes ifjú szerepében.

A játék azzal kezdődne, hogy kort, kinézetet, szemszínt, hajszínt és tulajdonságokat választanánk hőseinknek. Lennének olyan beállítások, amelyek alapvetően megváltoztatnák a történet keretét. Előfordulhat, hogy Mercutio tetszik meg Júliának, és Rómeó beéri a dadussal, netán Lőrinc barát csuhájában élhetjük át a pedofília minden szépségét két kard-, pisztoly- vagy aknavetőpárbaj között.

Játék közben olykor rendelkezésünkre áll a rabszolgatőzsdé, ahol saccolhatunk, azaz erszényünk, zacsokunk terhére segítőtket vásárolhatunk mondjuk egy formás száműzetés elkerüléséhez. A Star Stock Exchange rendszeresen frissülne: Hol *Bruce Willis* állna jobban, hol *Richard Gere*, de az Antonius és Kleopátra bizonyos pontjain óhatatlanul egy Schwarzenegger.

A szexuális megnyilvánulások minden formája a maga teljes szépségében bontakozna ki a Shakespeare-játékok során. Rómeó és Júlia száműzött szerelmétől Lady Macbeth vézbanyákban gazdag, gyilkossággal terhes vonzalmáig vagy a már említett egyiptomi királynő sokszínű szexuális kultúrájáig, amelyet mindig a kiválasztott férfiak élvezhettek. Ám kreálhatunk magunknak olyan szereplőt is, aki mondjuk Julius Caesar légióiban rabolja, erőszakoskodik végig a kocka elvetésének idejét. Még az isteni Szevket is beolthatjuk egy gladiátorba. Vízkereszt, vagy amit akarunk.

A lényeg az, hogy jó színházi szokás szerint az indítás feszes legyen, és a fennkölt részeket alpiri komédiaelemek kövessék, s a végeredmény mindig legyen meglepő.

Nem árt, ha a játékosnak van kiért izgulni saját magán kívül is.

Bizonyos digitális drámákhoz szükségesek bizonyos digitális segédeszközök. Ingerületátvivők, kesztyűk, sisakok, miegymás.

A vevővédelmi előírások értelmében a gyártó köteles figyelmeztetni a vásárlót, hogy a szexuális energiát átvivő szerkezetek túl-

Nagyon exkluzív csatikon majd fölroppen a hír, hogy ez a játék tulajdonképpen az al-Kaida terrorszervezet titkos fegyvere, amely pont azzal igyekszik lesújtani Amerikát legjobbjaira, hogy mindenben a tökéleteset kínálja. A hetedik mennyország hú mását élő egyenesben, magunknak kiválasztott főműsoridőben. A legfőbb bizony-

zott használata veszélyes, a túlhevülés szívpanaszokhoz és egyéb bántalmakhoz vezet. Kérjük a fokozatokat úgy beállítani, hogy a játékos egészségi állapotát ne veszélyeztessék.

ságot erre egyesek szerint az szolgáltatja, hogy a Lear király és a Vihar keverékében már az is előfordul, hogy Prospero ellenfelei két repülőgéppel porig rombolják New York ikertornyait...

Nagy sebességű

egyéni

ADSL

**Internet
kapcsolatok...**

384/64 havi 10.900 Ft

Most kiépítési díj nélkül, ajándék ethernet kártyával!

Az árak nem tartalmazzák az ÁFA-t és 1 éves szerződés esetén érvényesek.

* Ajánlatunk 2002. december 31-ig érvényes.

EQNet Egyéni ADSL jellemzői:

- Sebességek
(le és feltöltés): 384/64
- 3db email cím és 10Mbyte
tárhely biztosítása
- Észak-amerikai és európai
késleltetés kevesebb,
mint 85ms, sikeres
csomagtovábbítás nagyobb,
mint 99%
- Egyre több helyen az
országban**

EQNet

EQNet Telekommunikációs
és Informatikai Rt.

1011 Bp. Iskola u. 10.

Tel.: 214-4415

sales@EQNet.hu

www.EQNet.hu

** Budapest • Debrecen • Dombóvár • Eger • Győr • Hajdúszoboszló • Kaposvár • Kecskemét • Komárom • Miskolc • Mosonmagyaróvár • Nagykanizsa • Nyíregyháza • Oroszlány • Paks • Pécs • Sopron • Szekszárd • Székesfehérvár • Szombathely • Tata • Tatabánya • Zalaegerszeg • Cegléd • Keszthely • Kőrmend • Kőszeg • Siófok

Az ADSL elérés nem mindenhol telepíthető. További információ: 214-4415, vagy sales@eqnet.hu

VILÁGURAI?

(6. rész)

Miért beszél mindenki a számítógépekről?
Miért lett az internet az elmúlt években egyre inkább „a világ közepe”, a technika és a világgazdaság egyre fontosabb része?
Nem válunk-e a gépek által egy érzelmek nélküli világ fogaskerekeivé, számokká a nagy, lelketlen gépezetben?
Nem kell-e attól félni, hogy egy napon a gépek leigáznak minket?
Nem válnak-e gyermekeink internetes bűnözők áldozataivá?
Nem torzul-e el személyiségük az elektronikus játékoktól?
Ezekre a kérdésekre próbálunk választ adni ebben a sorozatban.

(A mese a személyazonosságról folytatódik)

ELEKTRONIKUS VADNYUGAT

Néhány hónapja seriffként szolgál az elektronikus vadnyugat egyik kisvárosában. Igaz, fizetést nem kapok – bizonyos előnyei voltak hát a valódi vadnyugatnak. Viszont ott le is lőhették az embert.

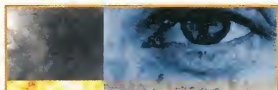
Minálunk már nemigen folyik a vér. Ha akad egy-egy sültbolond, aki megpróbál coltjából durrogatva végigvágatni a főutcán, pusztá kézzel kipenderíthetem anélkül, hogy a pisztolytáskám után kellene nyúlnom. Nincs is pisztolyom. Hja, a technika!

A westernfilmek kicsit homályban hagyják a kérdést, hogy vajon az első vadnyugati települések megalakulásakor volt-e már seriff, és volt-e hatalma. Nos, volt. Ebben is különbözik a valódi vadnyugat az elektronikustól, mert az utóbbiban akár évekig remekül elvannak a falucskák seriff nélkül.

Harmincéves elmúltott az internet, de jóval rövidebb ideje szolgál közösségformáló erőként. Eleinte, amíg a kutatóintézetek géptermeiből ki nem tört, nagyrészt olyanok érintkeztek általa, akik amúgy is ismerték egymást, ha nem személyesen, hát a nyomtatott szakirodalom révén. Lassan tíz éve, hogy a hálózat meghódította a nyilvánosságot, s amióta közösségek alakulnak rajta és általa, azóta boldogítják azokat az elektronikus cowboyok.

Jóval régebben tevékenykednek azok, akik nem a közösségeket, hanem magát az internetet szemelték ki célpontjukul – ők az elektronikus vonatrablók. Gyakran bekerülnek a tévéhírekbe is. Feltörik kormányzati intézmények, polgári szervezetek

honlapjait, és kicserélik a szövegeket gúnyiratokra vagy anarchista jelmondatokra. A nevük cracker. Nem hacker! Tessék vigyázni, a híradások rendszeresen összetévesztik a kettőt. A crackernek semmilyen hitvallása nincs azonkívül, hogy fitogtatni kívánja hozzáértését, és esetleg van valamilyen politikai vagy szexuális elferdülése. A hacker viszont komoly ember. Nem fitogtatja hozzáértését, csak van neki, nem tör fel honlapokat, bár képes lenne rá. Vagy ha mégis, akkor sem okoz kárt, csak közli a tulajdonossal, hogy hol gyenge a védelme, mire fordítson nagyobb figyelmet. A hacker nem okoz nagyobb kárt a társadalomnak, mint akármelyik törvénytisztelő polgár, aki egyszer-kétszer már bliccelt a buszon, letagadott az adójából, vagy átslíszolt a piroson. Tavaly a „hagyományos média” többször is beszámolt egy interneten terjedő vírusról, az I Love Youróli,

http://www.novell.com

amely szerelmes levélnek álcázta magát, és óriási károkat okozott. Igen, víruskészítők is szép számmal találhatók az elektronikus vadnyugaton. Céljuk, hogy programozói jártasságukat fitogtassák. Persze utána nem mernek előállni, hogy tessék nézni, ezt én írtam, ugye, milyen ügyes vagyok? Elovassák az újságban, hogy vírusuk milyen messzire jutott el, és örülnek neki.

De azért az ilyen kártékony elemek igazából nem sok vizet zavarnak. Legfőképpen azzal szolgál rá az

NETIZEN § NETIKETT

internet az elektronikus vadnyugat névre, hogy kivonja magát a valószínű társadalom törvényei alól. Persze nem teljesen, de meglehetősen. Ez első hallásra lehetetlenségnek tűnik, hiszen a társadalom törvényei mindig és mindenütt érvényesek. Léteznek helyek és alkalmak, amikor további írott és íratlan szabályokat kell betartanunk, de a társadalom alapvető törvényei soha, sehol nem válnak érvénytelenné. Mikképp történhet hát meg az interneten?

Nos, a válasz első fele az, hogy az interneten is érvényesek a valódi társadalom törvényei és szokásai – méghozzá nagyon is, sokszor szigorúbban, mint a valódi világban. Bizonyára látott már az Olvasó is olyat, hogy valaki az utcán szemtelenkedett másvalakivel, nem adta át a helyét a buszon egy idős ember-

nek, és hasonló. Ilyet az interneten nem lehet csinálni, aki udvariatlanságot követ el, az nagyon gyorsan fejosásra számíthat a közösség többi tagjától – aki pedig sűrűn illetlenkedik, és bocsánatot sem kér, azt hamar kigolyózzák maguk közül.

Az internetes illemtörvényt netikettnek hívják, s minden becsületes netpolgár – netizen – megköveteli a többiekét annak betartását.

A válasz második fele pedig az, hogy a valódi világ szabályai közül azok nem érvényesek a neten, amelyek annak kötétségeit próbálják ráhúzni a világhálóra. Illetve nem jó kifejezés az sem, hogy nem érvényesek, inkább azt mondanám: a netizenek nem szeretik, ha a valódi világ rájuk próbál telepedni, s ilyenkor kézzel-lábbal tiltakoznak – olyannyira, hogy megakadályozzák az ilyen próbálkozások keresztülvételét.

Elsősorban azt nem szeretik, ha különböző kormányok és intézmények ellenőrsük alá próbálják vonni az internetet, amely álláspontjuk szerint nem tartozhat oda, mert az nemzetközi, és nem tulajdona senkinek. (Ez a fennálló helyzet megfigyelése, nem pedig az én egyéni elképzelésem. Mindazonáltal ennek az írásnak nem célja a pártatlan tudóst játszva „álsemlegeskedni”, ezért ki-mondom azt is, hogy messzemenően oszom a netizenek e többségi véleményét.) Az ellenőrzés alá vonás különböző módjai kapcsolódnak a kódháborúhoz, amiről korábban már szó esett, például a levelezés szűrése, ami nagyon veszélyes dolog. Képzeljük el, hogy a posta központjában van egy gép, amely minden levelet felbont, elolvas, és visszarakaszt, a csomagok tartalmát napi szorongónyi órában fáradhatatlanul ellenőrzi. Egyetlen levél sem kerülheti el a figyelmét, s üzenetetőink csak annyit kell tenniük, hogy közlik vele, milyen kifejezéseket keresnek a levelekben. Például „megölni az elnököt”, „atombomba”, „kommu-

nizmus”, az éppen aktuális politikai vezetők névsora és hasonló.

Orwelli elképzelés? Nem is olyan régen még ilyen világban éltünk itt, a vasfüggönytől keletre, épp csak nem volt erre a célra gép, emberek csinálták, így csupán a „gyanús elemek”, az ismert ellenzékiek postájának ellenőrzésére nyílt mód. De megtették máshol is. Egy angol ellenzéki politikus mesélte, hogy egyszer megbeszélte a barátjával telefonon: itt és itt nagy tüntetést szerveznek. Igazából eszük ágában sem volt tüntetni, de a megbeszélte időpontban odamentek, és látták, hogy hemzsegnek a rendőrök. Ebből kiderült, hogy lehallgatják a telefonjukat. Nem is olyan régen az FBI-nak az volt a kívánsága, hogy tegyék lehetővé számára az Egyesült Államokban folyó telefonbeszélgetések egy százalékának ellenőrzését. Nem, mi nem akarjuk igazából lehallgatni őket – mondták –, csak a technikai lehetőséget akarjuk megszerezni a jövőben felmerülő igények céljaira. Józan ésszel persze senki sem hiszi ezt el nekik. No meg amire ma megvan a technikai lehetőség, arra holnap is meglesz, de a kormányok akár egyetlen éjszaka alatt megváltozhatnak.

A központi postabontogató automatát elég nehéz feladat lenne megépíteni, hiszen millió kézre lenne szükséges a borítékok fölnyitásához és vizsgálatszerűségéhez, nagyon gyorsan kellene tudnia olvasni és felismerni az emberek rengetegféle kézírását. A csomagokról nem is beszélve. De az interneten mi sem könnyebb ennél! Nem kell felismerni az írást, hiszen a levelek egyezményes számkódolással érkeznek, minden betűnek adott kódja van, s ezt minden számítógép megérti. Boríték nincs, ragasztgatni sem kell, s egy olyan számítógépnek, amelynek van kapacitása óránként egymillió levél továbbítására, arra is van, hogy átnézze azokat gyanús szavakat keresve.

Novell

www.novell.com

<http://www.novell.com>

link

szolgá i n k

Ezt a netizenek nem szeretnék, mert totális uralmat jelentene a kommunikáció fölött. Több fronton is ellentámadást indítottak a kormányok – nemcsak az amerikai – efféle szándékaival szemben. Először is mint választópolgárok nyomást gyakoroltak a törvényhozásra. Időnként sike-

rült is elutasítani néhány Nagy Testvér-szagú törvényjavaslatot, ám többségüket később minimális fogalmazásbeli változtatással mégis elfogadták. Másodszor – legalábbis néhány éve még szokásban volt – szándékosan betettek az e-mailjeikbe mindenféle kifejezést, amelyet ezek

a kormányzati masinák vélhetően keresnek. Valahogy így: „Kedves Alice, boldog születésnapot! Üdvözlettel: Bob. (Megölni az elnököt atom-bomba kommunisták kábítószer.)” A zárójeles rész nem utal semmilyen illegális tevékenységre, ez valójában egy egyszerű jókívánság, de a kulcsszavak miatt több millió hasonlóan ártatlan üzenet mellett ott landol a kormányzati masinák keresőiben. Ezzel azok túlterhelődnek, és képtelenek lesznek az áradat feldolgozására. Nem szép dolog? Nem, de a polgárok postáját megfigyelni sem az. Ha ti így, mi is úgy.

Nevem: Senki

„Az interneten senki sem tudja, hogy kutya vagy.” Így szól a szöveg egy ismert karikatúrán, amelyen két kutya ül egy számítógép előtt, és szörfözik. Találó mondás, az interneten csakugyan senki sem tudhatja, hogy akivel éppen eszmét cserél, nem kutya-e éppen.

Tegnap hallottam, hogy a magyar rendőrség új ingyenes telefonszámot helyezett üzembe bűncselekményekkel kapcsolatos adatok bejelentésére, aminek lényege, hogy névtelen maradhat a telefonáló. Vajon miért tették? Nem is olyan régen még nevet, személyi számot kellett bediktálnia annak, aki bejelentett valamit, teljes személyazonossággal vállalva azt, amit állít. Érthető, hiszen igaztalanul vádolni valakit bűncselekménnyel. De azért *Bacsó Péternek* is igaza van: A tanú című emlékezetes filmjében már porig ég Pelikán háza, mire a tőzoltók megérkeznek; s amikor Virág eltvárs szemrehányást tesz a késésért, a tőzoltók azzal védekeznek, hogy nagyon sok hamis riasztást kapnak, először ki kell deríteniük, csakugyan van-e tűz, mert első az éberség. A kemény szatírából mostanra a rendőrség is megtanulta, hogy bizony a túlzott éberség hátráltathatja az ügyeket.

http://www.novell.com

A rendőrség már rájött, az állampolgár nem mindig szeretné névelcímmel közölni, hogy a szomszédja veri a családját, mert akkor esetleg majd az ő családját is verni fogja. Úgysem az a kérdés, hogy ki jelentette föl, hanem az, igaz-e a vád. Hát az államigazgatás rájött-e már, hogy a polgár nem mindig szeretné nével-címmel közölni, ha nem ért egyet a kormánnyal? Az a magyar polgár, aki most elég idős ahhoz, hogy politikai kérdésekről véleménye legyen, jól emlékezhet még a régi viccre. Kohn feláll a pártértekezleten, és megkérdezi: „Eltársak, hol van a zsír, hol van a liszt, hol van a burgonya?” A következő hónapban Grün áll fel az értekezleten, és azt mondja: „Eltársak, én nem kérdzem, hol van a zsír, hol van a liszt, hol van a burgonya. Ezt én mind nem kérdzem. De hol van Kohn?” A polgár tehát időnként névelen szeretne maradni. Nemcsak akkor, amikor rendőri bejelentést tesz, politizál, lelkesleg-szolgálatot hív, vagy kényes ügyben fordul az orvoshoz, ügyvédhez. Bármikor úgy tarthatja a kedve, hogy névelen szeretne maradni, és ezt a valódi világban is helyell-közzel megteheti. Ha beülök egy étterembe, ott sem kéniz az igazolványomat. Ha tudok fizetni, jó, ha nem, menjek máshová. Ha szöbalegyedek valakivel, nyugodtan nevezhetem magam Jenőnek, ha úgy tartja kedvem. Az arcomat láthatja, ám a nevem csak akkor derül ki, ha én is akarom.

De azért a valódi világban nemigen lehet valakivel úgy ismeretséget tartani, hogy előbb-utóbb ki ne derülne az ember neve, lakcíme, telefonszáma. Ez a legtöbbünket nem is szokta zavarni, de ha egyszer csak találunk egy olyan közvetítő eszközt, ahol senki nem láthatja az arcunkat, nem hallhatja a hangunkat, még a valódi lakcímünket sem tudhatja, akkor azért mindenkiben fölmerül, hogy milyen lenne hamis néven bemutat-

kozni és hamis személyazonosságot költeni magunk köré. Nincsen ebben semmi rossz, megtettem én is internet-pályafutásom kezdő heteiben, s ki is nőtem belőle hamar – de a jogot, hogy ezt bármikor megtehessem, ma is fönntartom. Esetleg a nevemet is el akarom titkolni időnként, de a valódi lakcímemet, telefonszámomat mindenképpen. Nem azért, mert olyan nagy ember vagyok, akinek már a megközelíthetelenség homályába kell burkolóznia, hanem egyszerűen mert túl sok rosszindulatú bolond szaladgál az interneten (is), és jobb a békesség. A vadnyugaton szintén megvolt ez az anonimitás. Belovagolt az ember egy kis porfészekbe, kikötötte a lovát a kocsmá ajtajánál, belökte az ajtót, és rendelt egy tequilát. Jött egy másik cowboy, megkérdezte a nevét, mire azt felelte, Joe vagyok. Közben esetleg Billnek hívták. A személyi igazolványt még nem ismerték, különben sem lett volna tanácsos csípőből tüzelő személyektől ilyesmit kérni. Az embereknek bizonyos idő és kellő számú áldozat után kialakult egy másfajta személyazonosságuk, olyan hamis nevekkkel, mint Sundance Kölyök, Vadvíz Charley vagy – egy másfajta vadnyugaton – Fülöp Jimmy, Pizkos Fred és hasonló. Ez volt a nevük, ismertetőjelük pedig a csizmájuk színe vagy a sebhelyek az arcukon. S közben volt egy másik személyazonosságuk, ahol valakit mondjuk George Mortimer Hopkingsnak hívtak, és volt egy kis háza az erdőszélén, benne feleség és gyerekek. Ez nem valami vadnyugati sajátosság. Ma is minden embernek több személyazonossága van, vagy mondjuk többfélelőből tevődik össze az az egy. A pesti faszterren a pol-

gárt Jancsikámnak szólítja az újságos, a zöldséges, a haverok a téren, tudják róla, hogy szereti a jó nőket és a menő sportkocsikat – de a vezetéknevéről fogalmuk sincs. A felesége a kettő közül csak a kocsikról tud, viszont ismeri például vonzódását a töltött káposztához, amiről a haverok nem tudnak semmit. A szeretője tud róla egy csomó dolgot, amit a felesége nem. És így tovább. Általában a legtöbb embernek van egy magánéleti és egy munkahelyi személyazonossága; utóbbiban úgy veszi föl a telefon: „Könyvelés, jó napot kívánok!”, előbbiben viszont: „Csöpi vagyok, mi a pálya?”

Ez teljesen normális, az ellenkezője lenne a furcsa, ha valaki még otthon is vezérgazgató úrként viselkedne. De ha normális, akkor igény van rá az emberekben, hogy ezt kiteljesíthessék. Az internet fizikai jellemzőiből következik, hogy az anonimitás tág teret kap – ebből következik, hogy igény is van rá, mert ami lehetséges, azzal az emberek mindig és mindenütt élni is akarnak. Ezért az internet ma alapjában véve anonim világ. Az embereknek egy vagy több „becenevük” van, amely lehet a valódi nevük, valami azzal kapcsolatos vagy egy teljesen önkényes névvel. Kisvárosom polgárai közt van Kiss Gábor, van Hózsai, van Verico, és van szm. Itt, ebben a városban ez a nevük. Más elektronikus településeken esetleg más néven szerepelnek, amelynek talán van köze az itteni nevükhöz, talán nincs. Persze Kiss Gáborról sem tudhatom, hogy valójában ez az igazi neve, amint én is megjelenehetnék ugyanabban a kisvárosban, ahol egyébként seriff vagyok, például Ulbulka álneven. Őt perembe sem kerülne, soha rá nem jönne senki, ha én nem akarom, és semmilyen szabályt nem sértenék vele.

Mire jó ez? Nagyrészt semmire, a netizenek többsége általában a va-

lódí nevét vagy annak valamilyen rövidítését használja – a Warrior vagy McLee típusú hangzatos elnevezések általában fiatal srácokat takarnak. De először is ezeket a srácokat az életben ugyancsak így hívják a barátai, másodszor ha ezt lehet, akkor más is lehet. Akkor lehet álnéven küldeni tudósításokat elnyomó országokból, föl lehet hívni a figyelmet helyi vagy országos hatalmasságok visszaéléseire. Az anonimitás lehetősége a demokrácia sarokköve. Ahol tiltott, ott nincs demokrácia.

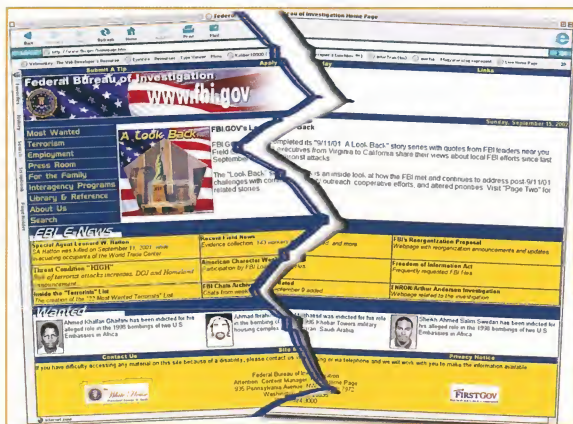
Simon mondja...

Igen ám, de az anonimitásnak veszélyei vannak. A fejezet címe a Die Hard sorozat harmadik részéből való, ahol egy magát Simonnak nevező ismeretlen osztogat parancsokat szegény Bruce Willisnek, s ha az nem

Komoly kérdés, gondos választ igényel. Először is az újságok azért vannak tele az internetes bönözés híreivel, amiért a repülőszerecsé-lenségekkel is tele vannak. Mert ha egy repülő baj nélkül átszeli az óceánt, az nem hír. Csak ha lezuhan. Valójában az interneten sokkal kevesebb a bönözés, mint a valódi világban. (Nyilván az Olvasó is kapásból fel tud sorolni egy csomó bűncselekményt, amelyet elektronikus nem lehet elkövetni, mert személyesen jelenlét kell hozzá.) Másodszor pedig az anonimitásnak tagadhatatlanul vannak veszélyei, ugyanúgy, mint minden emberi találmánynak. Napjainkban az egyik legtöbb áldozatot szedő találmány az autó, amely több tízezer embert öl meg vagy tesz tartósan beteggé évente – csak a balesetekkel,

kációt olyan rendszerré, ahol mindenkiről mindig tudni lehet a valódi nevét. Megpróbálták többször és többféleképpen, a kódháború jó néhány csatája szől erről. De nincs értelme, mert nem éri el azt a célt, amelyre hivatkozva a kormányok ezt megtenni próbálják: a bönözők megfékezését. Amint Phil Zimmermann mondta – s ez ma már közmondásnak számít az elektronikus társadalomban –: „If privacy is outlawed, only outlaws will have privacy.” (Ha a magánéletet törvényen kívül helyezik, csak a törvényen kívülieknek lesz magánéletük.) S ez nagyon igaz. Hiába figyelgeti a kormány az internetet, a mobiltelefonokat, bármit: aki elég nagy gazember, az meg fogja találni a módját, hogy kicsússzon a megfigyelés alól. Annak lesz pénze a kormány által ellenőrizhetetlen mobiltelefon gyártani, speciális nyomeltűntető programmal kapcsolódni az internetre, bármire. Megfigyelni, ellenőrizni alatt tartani csak a becsületes, törvénytisztelő polgár lehet. Őt pedig nem szabad.

Mi hát a megoldás? Egyszerű. A kormányoknak nem szabad megfigyelés alatt tartaniuk sem az internetet, sem más kommunikációs csatornákat, csak olyan módon és olyan esetben, ahogyan és amikor az jogszzerű: ha valakit konkrétan gyanúsítanak valamivel, azt törvényben szabályozott módon meg szabad figyelni. Csak őt, nem a tömegeket. Az internet korlátlan szabadságát pedig abból a szempontból szabad megnyirbálni, hogy ha valaki nemzetközi megítélés szerint is súlyos bűncselekményt követett el a segítségével – tehát nem csupán egy helyi hatalmasságnak lépett a tyűkszemére –, az után lehesen nyomozni. Csak utána, nem a tömegek után. Ha ezt így csináljuk, a polgárok szabadsága is megmarad, és a törvény is jóllakik.

ugrik elég gyorsan, bombát robbant valahol. Bezzeg ha meg kellene mondania a nevét, címét, telefonszámát, nem merne robbantgatni. Hát akkor miért védjük olyan buzgón az anonimitást, amikor az újságok már most is tele vannak az internetes bönözés híreivel?

a szennyezésről még nem is beszélünk. Mégis egyre többet használunk belőle. Rosszul tesszük? Igen. De jelenleg nem tehetünk mást, mert ha leállítjuk a gépkocsiforgalmat, éhen halunk. Harmadszor pedig hiába tennénk az internetet és általában a kommuni-

Munkájuknak óriási a tétje.
Egész nap, minden nap.
Pont úgy, mint a hp ProLiant szervereknek.

ProLiant ML 370G2 Server

- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 8 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővíthely
- – 2 db (64 bit/66 MHz) Hot-Swap
- 40x CD-ROM
- 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- Torony és szekrényes kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

ProLiant DL 380G2 Server

- Intel® Pentium® III processzor 1,4 GHz (max. 2 db)
- Max. 6 GB RAM
- Max. 6 db Ultra3 SCSI Hot Plug merevlemez
- 6 db PCI bővíthely
- – 3 db (2x64 bit/66 MHz, 1x64 bit/33MHz) Hot-Swap
- integrált RAID kártya
- 24x CD-ROM
- 2 db 10/100 MHz LAN, WOL funkcióval
- 2U magas szekrényre optimalizált kivitelben
- 3 év teljeskörű garancia

A BMW WilliamsF1 Team a HP ProLiant szervereit választja, mert ezek a szerverek az intelligens menedzselési eszközöknek köszönhetően fantasztikus teljesítményt és hozzáférhetőséget nyújtanak. Ezek a ProLiant DL380 és ML370 szerverek Intel® Pentium® III processzorral úgy skálázhatóak, hogy tökéletesen megfeleljenek az Ön vállalata igényeinek. Különösen akkor, ha Ön, csakúgy, mint a BMW WilliamsF1 Team, nem akar kompromisszumot kötni sem a megbízhatóság, sem a sebesség tekintetében.

Lépjen kapcsolatba velünk, hogy segíthessünk még gyorsabban előremozdítani az üzletét.

Hívja a 06-80-266-727-es számát vagy látogasson el a www.hp.hu oldalra!